

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY HÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP.
KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJEL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM 575.

DEBRECEN, 1928 SZEPTEMBER 28.

PÉNTEK

XXVI. ÉVFOLYAM 220. SZÁM.

A város atyái

gyülnék össze pénteken reggel, hogy intézzék a városnak és a város polgárainak sorsát. Igazán sorsintézésnek lehet nevezni ezt a mai közgyűlést, mert hiszen nem kisebb dolgok felett döntenek a városatyák, mint a 3.400.000 dolláros, tehát 18 millió pengős újabb kölcsön felhasználása és az 1929. évi városi költségvetés felett, ami pedig azt jelenti, hogy egy esztendő gazdálkodásának irányát szabják meg és kereteit adják meg a gazdálkodás anyagi eszközeinek megajánlása mellett. Egy év gazdálkodása sok hasznót hajthat és sok kárt tehet egy város életében. Különösen akkor, ha olyan óriási nagy költségvetéssel dolgozik a vezetőség, mint Debrecenben, ahol tíz millió pengős a költségvetés. És különösen sok kárt tehet a város polgárságának életében egy év gazdálkodása olyan időben, mint most, amikor a sorscsapásoktól, a világszerencsétlenségben tönkrement, az igazságtalanság orgiájában megtépázott, kifosztott, guzsbakötött nemzet fiait tengetik napról napra nyomorult életüket. Pompás meglátás, még pompásabb megérzés kell ahhoz, hogy helyesen a polgárság érdekeinek megfelelően kormányozzon valaki. De legfőképpen az szükséges, hogy a kormányzó egyént, vagy kormányzó testületet áthassa teljesen az összpolgársággal való együttérzés, annak megérzése, hogy e legyengült polgársággal szemben meddig lehet elmenni annak összeroppantása nélkül, melyek azok a szükségletek, amelyek valóban és elkerülhetetlenül való kielégítésüket követelik és melyek azok, amelyek bár szintén fennállanak és szép és jó tartalmuk, de most, e borzasztó időben várhatnak kielégítettésükkel és nem csak várhatnak, de várniok is kell, mert ma nincsenek meg az azok végrehajtásához szükséges anyagi erők.

A katasztrófális rossz helyzetre, az általános nyomoruságra vonatkozóan mondtak éppúgy állanak Debrecen városára és annak minden polgárára, mint egész hazánkra. Éppen azért mindazok a konzekvenciák, amelyek e megállapításból folynak, alkalmazandók itt Debrecenben is. Tehát alkalmazni kell a legteljesebb óvatosságot minden téren, ahol kiadásokról van szó és bármily szépnek és jónak lássék is valamely új terv, annak végrehajtását mindig annak a szempontnak elsősorban való figyelembevételével mellett szabad csak elhatározni, hogy Debrecen polgársága kolodus, nagyon szegény és az általános nyomoruságnak áldozata, tehát minden kiadástól lehetően meg kell óvni. Minden kiadás megállapításánál ott kell állania a figyelmeztető gondolatnak: vigyázat, ha újabb megterhelést jelent, ha nem hoz hasznót, ha nem téríti meg önmagát, ne hozzunk újabb gondot, újabb terhet a polgárookra. Mert minden fil-lér újabb teher, amely sújtja e polgárt, talán egy-egy falat kenyértől fosztja meg azt. Nem lenne célja annak, hogy ez alkalommal rámutassunk újból és ezerszer talán arra, hogy a polgárokat a viszonyok, a gazdasági helyzet retentő nyomásán kívül a közterheknek olyan sulya nyomja, amelynek elviselése a csodával határos és bizonyos, hogy csak az összeomláshoz vezethet.

Különös jelentőséget nyert tehát éppen ma ez a cím: a város atyái. Tekintsünk most el a címnek a guny, a humor területére szorult jelentőségétől és tartuk meg e szónak azt a jelentőségét, amelyet a szavak a maguk természetes használatukban jelentenek. Gyönyörű cím ez, gyönyörű gondolatot fejez ki: egy egész város atyjának lenni. Tehát viselni mindama természetes és törvényes kötelességek édes terhét, amelyeket e szavakban kifejezett viszony a

város atyáira reá ró. De éppen e kötelességek legelése az, hogy mindama dolgokban, amelyekben mint városatyák eljárunk a várossal szemben, kötelezi a városatyákat a szülői gondosság, tehát a kereskedői gondosságnál is erkölcsi és jogi tartalommal sokkal erősebb kötelezettség. Azt gondoljuk, hogy most, amikor a városatyák olyan fontos kérdésekben akarnak határozni, mint Debrecen egy évi háztartásának megállapítása, az anyagi eszközök megajánlása és egy 18 millió kölcsönrel hatalmas új terheknek vállalása, akkor jogosan mutatunk arra, hogy a városatyáknak első-

sorban és minden más szempontot félretolva, mint e város atyjainak, a szülői gondosság teljes érvényesítésével kell az elhatározó szót kimondaniok. — Az atyai, a szülői gondosság e pillanatban teljességében érvényesülne akkor, ha a városatyák csakis arra törekednének, hogy a polgárok, e város gyermekeinek terhet csökkentsék minden módon és ne engedjenek a régi terhekhez egy szalmaszályi súlyt sem hozzátenni. Sajnos, az atyai szeretet, a szülői gondosság jelenlétét a pénteki városi közgyűlésben alig merjük remélni.

Madridban vasárnap óta temetik a színházi tüzkalasztrófa áldozatait

Madrid, szept. 27. Madrid temet. Minden nap végigvonul az uccákon a gyászos menet, amely tíz-tizenöt koporsót kísér utolsó útjára.

A spanyol főváros még most sem tud magához térni a borzalmas katasztrófa hatására.

De nemcsak Spanyolországban, hanem az egész világon mély megdöbbenést keltett a madridi tüzkalasztrófa. A külföldi sajtó részletes tudósításokat közölt a Novedades pusztulásáról és nem lehet csodálkozni azon, hogy az első órában, amikor Madridban is teljes volt a zürzavar és fejetlenség, a legellentmondóbb, legzavarosabb hírek láttak napvilágot. Ma már azonban némileg megnyugodtak a kedélyek és a Novedades üszkös romjai előtt az igazságnak megfelelően rekonstruálhatjuk az eseményeket.

Teatro de Novedades — az Ujdonságok Színháza. Ma már csak megszenesedett romhalmaz. A Calle de Toledo emelkedett, szemben a Cebada-térrel. Hetvenkét éve építették azon a helyen, ahol azelőtt Madrid legnépszerűbb cir-kusza állt. A színház környékén egyszerű emberek laknak, többnyire munkások és ezek izléséhez alkalmazkodott az öreg, már meglehetősen rozoga, fából épült színház reportárisja. Többnyire kis „zaruelákat” játszottak, énekes, zenés vígjátékokat, afféle népies operetteket. Vasárnap délután szintén két ilyen kis operettet játszottak. Az egyiknek címe Paca La Morena, a másiké La Mejor del Puerto volt. Ennek az utóbbinak az utolsó felvonása előtt tört ki a tűz.

Néhány perccel 9 óra előtt egy néző, aki a proscenium páholyban ült, rémülten kiáltott fel. Ő pillantotta meg először a színpalak mögött előretörő lángot.

Ez a kiáltás jeladás volt az általános menekülésre. Hihetetlen pánik kerítette hatalmába a közönséget, egymást tépve, öklözve, taposva rohantak a kijáratok felé. Közben a tüz szédületes gyorsasággal terjedt el és pillanatok alatt lángban állt az egész nézőtér.

Ebben a tumultusban, amelyről már annyi drámai leírás jelent meg, pusztultak el legtöbben a nézők közt.

A zenekar ezalatt rendületlenül játszott, hogy a tömeget megnyugtassa. A zenekar valamennyi tagja áldozatul esett ennek a hősies, de hiábavaló kötelességteljesítésnek.

Csakhamar kivonult a színházhoz Madrid egész tüzoltósága. Az égboltot pirosra festették a lángok és ugyszólván egész Madrid odatódult a szerencsétlenség színhelyére.

A katonaság és rendőrség kordonja csak nehezen tudta visszazorítani a tömeget.

A tüzoltók mindent elkövettek, hogy legalább a szomszéd rozoga faépületeket megmentsék. De minden igyekezet kárbaveszett.

— No hay nada que hacer! (Itt nincs mit tenni!)

— jelentett ki csüggedten a tüzoltóság parancsnoka.

Közben egymásután rohantak ki a tüzkalamból férfiak, nők, lobogó ruhával és arcukon a rémület leirhatatlan kifejezésével.

A kordont álló rendőröknek valóságilag csatát kellett vívniok a kétségbeesetten jajveszékélő emberekkel, akik örjögve a lángok közé akartak rohanni hozzátartozóik után. És mint egy

szivettépő reirén ismétlődött egy kis hét éves gyermek siránkozó hangja:

— Madre! Madre!

A tömeg egész éjszakán át ett táborozott a színház előtt. Csak Goya ecsetje tudná az igazsághoz híven megfesteni azokat a jeleneteket, amelyek itt lejátszódtak, amikor a hajnali szürkületben egymás után hozták ki a ro-

A kormánytámogató legitímisták nagyszabású katolikus, illetőleg legitímista akciót akarnak indítani

Gömbös Gyula államtitkári kinevezése és a Baltazar-Bangha-féle affér miatt a legitímista álláspontot veszélyeztetve látják

Budapest, szeptember 27. Néhány nappal ezelőtt politikai körökben hirt terjedt annak, hogy Zichy János gróf a kormánytámogató keresztény párt vezére váratlanul Budapestre érkezett és beható tárgyalásokat kezdett pártjának tagjaival. A tárgyalásokról csak annyi szivárgott ki kezdetben, hogy a keresztény párt állásfoglalását beszélték meg Gömbös Gyula honvédelmi államtitkárrá kinevezésével kapcsolatban. Hír szerint

a tárgyalások folyamán felmerült annak a gondolata is, hogy a keresztény párt vonuljon ellenzékbe.

Politikai körökben ma már arról beszélnek, hogy a keresztény párt legitímista csoportjának nagyobb szabású megmozdulásáról van szó, amely mint beavatott forrásból értesülünk, már a közel jövőben éreztetni fogja hatását. Teljesen megbízható helyről nyert információk

A madridi szörnyű tömegkatasztrófa színhelye. Az Alfonso ucca végén látható a Novedades-színház, amelynek tü-zében 200 néző pusztult el.

mok alól a megszenesedett halottakat. Primo de Rivera tábornok az új folyamán kétszer is megjelent a szerencsétlenség színhelyén és személyesen ellenőrizte a mentési munkálatokat.

Most már napok teltek el a borzalmas szerencsétlenség óta, de

nehéz az átélt szörnyűségek hatása alól szabadulni.

Az egész spanyol sajtó követeli, hogy haladéktalanul le kell vonni a katasztrófa tanulságait. Kilenc éven belül ez már az ötödik színházéges Madridban. A hatóságok a közönség megnyugtására kijelentették, hogy most már sürgősen revízió alá veszik a színházak tüzbiztonsági berendezését. Száz emberélet nagyon magas ár, de talán ezzel végre kiérdemelte a spanyol főváros közönsége, hogy életveszedelem nélkül tölthesse estéit a színházakban.

a mozgalom indító oka egyrészt Gömbös államtitkári kinevezése, másrészt az a konfliktus, amely a legutóbbi hetekben Baltazar püspök hódmezővásárhelyi és Bangha jezsuita páter tapolcai beszéde kapcsán támadt.

Olyan helyen, ahol jól ismerik ennek a legitímista csoportnak a célkitűzéseit, a következőket mondták munkatársunknak:

— Még jóval a genfi ülészek megkezdése előtt, amikor híre járt annak, hogy Gömböst államtitkárrá fogják kinevezni, Apponyi Albert gróf és Szerényi József báró felkeresték a miniszterelnököt és kifejtették abbeli véleményüket, hogy

Gömbös kinevezése külföldön súlyos félreértésekre adhat alkalmat

és ez a kinevezés nem felel meg az

ország érdekeinek, sőt a két politikus azt is kijelentette volna Bothlen grófnak, hogy ha a kinevezés megtörténik, lemondanak genfi megbízatásukról.

Bethlen gróf minden erejével igyekezett Apponyiék aggályait eloszlatni és a nagyobb megnyugtató céljából levelet is intézett Apponyi grófnak, hogy írásban is leszögezze, miszerint Gömbös államtitkári kinevezése nem jelent változást a magyar belpolitikában. Ugy látszik, Apponyiakat ez a válasz megnyugtatta.

Sok kormánytámogató legitimista politikus azonban nem elégedett meg ezzel és elhatározták, hogy a megfellebbezésekkel szemben a maguk részéről megteszik a preventív intézkedéseket.

Ennek annál inkább szükségét látták, mert

a Baltazar-Bangha affér kiélekedésében is ugyanazt a tendenciát vélték felfedezni, mint amely szerintük Gömbös kinevezésével is veszélyeztetni a legitimista álláspontot.

Ezen ezért most az utóbbi napokban lefolyt tanácskozásoknak végső konklúziója képen elhatározták a legitimista politikusok egy nagy katolikus, illetőleg legitimista szervezkedés megindítását.

Fővárosi munkatársunk értesítése szerint erre nemcsak az előkészületek történtek meg, hanem

már kiválasztották azokat az aktív politikusokat is, akiknek csatlakozását és aktív működését bizonyosra veszik.

Ugy értesülünk, hogy Apponyi is megmozdítani igyekeztek ebben az irányban, de Apponyi állítólag magas korára való hivatkozással minden ily irányú akciótól tartózkodni kíván. Politikai körökben érthető érdeklődéssel néznek a legitimisták nagyszabású mozgalma elé, különösen tekintetben, hogy milyen pozitív eredményeket fognak elérni már a közeljövőben, mert kijelentéseik szerint az akció hatása néhány héten belül feltétlenül érezhető lesz olyan mértékben, hogy a magyar politikai élet jelenlegi erőviszonyai lényegesen meg fognak változni.

Ugy értesülünk, hogy Apponyi is megmozdítani igyekeztek ebben az irányban, de Apponyi állítólag magas korára való hivatkozással minden ily irányú akciótól tartózkodni kíván. Politikai körökben érthető érdeklődéssel néznek a legitimisták nagyszabású mozgalma elé, különösen tekintetben, hogy milyen pozitív eredményeket fognak elérni már a közeljövőben, mert kijelentéseik szerint az akció hatása néhány héten belül feltétlenül érezhető lesz olyan mértékben, hogy a magyar politikai élet jelenlegi erőviszonyai lényegesen meg fognak változni.

Felhős, éjjeli hűvös idő

A Meteorologiai Intézet jelenti 1928 szeptember 27-én déli 12 órakor:

Lengyelország felett kisebb maximum fejlődött, de egyidejűleg a Fehér-tenger felől mély depresszió terjeszkedett az Északi-tenger felé, az izlandi maximumot elválasztva a kontinentális nagy légnyomástól. A biscayai depresszióval és a földközi tengeri kis légnyomással kapcsolatban az Adria felett másodlagos képződmény van, amely különösen Jugoszláviában kiterjedt esőket okoz. Középeurópában az éjjeli lehülés jelentékeny.

Ma déli hőmérséklet Budapesten 13 C fok.

Jóslat: Változóan felhős és éjjeli hűvös idő várható.

A Szent Anna uccai városi bérháznál történt halálos szerencsétlenség ügye a bíróság előtt

Még 1926-ban történt a Szent Anna uccai városi bérház építésénél, hogy Gálfi Bertalan festőtanuló az egyik harmadik emeleti erkélyről lezuhant a kövekre és szörnyen halt.

A tanuló egy létrát állított ki az erkélyre és úgy festette az ablakokat, a létra megcsuszott és a tanuló lezuhant létrával együtt. A rendőrség megindította az eljárást gondatlanság miatt a festő-vállalkozók ellen. Így kerültek a vádlottak padjára Berger Izidor, Németi Lajos, Szathmáry András. A debreceni törvényszék Rézler tanácsa esütőtörkőn délelőtt tárgyalta az ügyet, a vádat dr. Mező Sándor ügyész képviselte. A védelmet dr. Brück István ügyvéd látta el. A kihallgatások során kiderült, hogy a szerencsétlenségért nem terhel senkit sem a felelősség. A vállalkozók megparancsolták, hogy nem szabad kívülről festeni az ablakokat, sőt még be is szexezték a táblákat. Gálfi a tilalom ellenére kinyitotta az ablakot és kitette a létrát az erkélyre, amelyről aztán lezuhant. Zelinger Ede és Szilágyi János mesterek szakértői vallomása után a bíróság kilírdette az ítéletet, amely szerint a vádlottakat felmentették a vád alól.

Gorkij és Dosztojevskij regényelt kommunista műveknek nézte és emiatt indított eljárást a csendőrség Simon Andor író ellen

A debreceni főügyészség a bűnvádi eljárást büncselekmény hiánya miatt megszüntetve, rehabilitálta az író

Ez év februárjában történt, hogy a sajkózási csendőrség bizalmas feljelentés alapján bűnvádi eljárást indított az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló vétség címén Simon Andor Sajóközán élő fiatal író ellen.

A bizalmas feljelentés kommunista-gyanús üzemekkel vádolta a fiatal író, hogy Sajóközán és a környékbeli bányatelepen sejtrendszer alapján szervezi a bolsevista mozgalmat.

E feljelentés alapján tartották házkutatást a csendőrök Simon Andor lakásán, ahol egész kis könyvtárt találtak és ebben többek között megtalálták Gorkij, Dosztojevskij több művét, Marx: Tőke című művét, Milton verseit, Móricz Zsigmond műveit és egy esomó német művészi folyóiratot, amelyeket a csendőrök kommunista agitációs könyveknek néztek. A könyveket

bűnjelként lefoglalva a letartóztatásba helyezték Simon Andorral együtt a debreceni ügyészség fogházába szállították.

A Simon Andor elleni kommunista gyanu azonban csakhamar szertefszólt. Debrecenben Preinészberger Jenő dr. vizsgálóbíró kihallgatta a fiatal író, lefolytatta a vizsgálatot, miközben átvizsgálta a lefoglalt könyveket és végül szabadlábra helyezte.

A napokban azután kapott Simon Andor Sajóközára egy határozatot a debreceni ügyészségtől, amely értesíti, hogy az ellene állami és társadalmi rend felforgatására irányuló vétség miatt foyamatba tett nyomozást büncselekmény hiányában, megszüntette, egyben értesítette, hogy a bűnjelként lefoglalt könyveit vissza veheti az ügyészség irodájában.

Vass József miniszter nyilatkozik a lakásügy rendezéséről

1932-ig térnek át lassan a lakások teljes szabad forgalmára

Budapest, szeptember 27. Vass József népjóléti miniszter ma nyilatkozott egy hírlapíró előtt a népjóléti minisztérium munkájáról s többek közt a lakásügyről a következőket mondta:

Tudvalevő, hogy 1929 májusától kezdődően a továbbiakban ugra kell az egész lakáskérdést szabályozni. Az én nézetem szerint a teljes szabadforgalomra való áttérés ideje 1929 folyamán még nem érkezik el.

A népjóléti miniszternek ez a fontos bejelentése nem közöl kevesebbet, mint hogy

1929 május 1-én a lakások szabad forgalma még nem áll helyre és így a szabad felmondás 1929 május 1-én még nem lép életbe.

1929 május 1-i végső hatállyal adatott ki a rendelet, szükséges egy újabb rendelet, amely a szabad forgalomra való átmenetnek a jelenlegi rendeletben megállapított terminusul hosszabbra tervezett idejét fogja szabályozni.

Ez előtt két esztendővel olyan értelmű nyilatkozatot tettem, hogy a teljes szabadforgalomra való átérés folyamatát két részletben vélem megvalósíthatónak. Az első része az 1929-ig terjedő idő.

Ennek a rendezése a most érvényben levő lakásrendelet révén ismeretes. A második rész terjedt volna 1932-ig és erre a három esztendőre tulajdonképpen csak két ponton maradt

volna meg a lakásforgalomnak némi kötöttsége:

a mai állapottal szemben nagyobb lehetősége a felmondásnak és a lakbérpolitika terén az a regula, hogy a lakbér 100 százalékon felül nem emelkedhetik.

A népjóléti miniszternek ez utóbbi kijelentései annyit jelentenek, hogy 1929 után is megmaradnának még bizonyos korlátai a felmondásnak 1932-ig és ebben az időben sem volna lehetséges a lakbért 100 százalékon felül emelni.

A kormány az volt különösen gazdaságpolitikai nézete, hogy helyesebb nem sok esztendőre előre rendezni ezt a kérdést, hanem megvárni a kibocsátott rendelet gazdaság- és lakáspolitikai hatásait, valamint a kialakuló gazdasági helyzetet és ennek mérlegelése alapján kell a tervezett átmenet további szakaszairól gondoskodni.

Ez a gondoskodás október folyamán legalább elvben megtörténik. Azért említem októbert, mert lehetőséget kívánok a kormánynak adni arra, hogy már a most lejárt lakásrendelet hatályának utolsó félévét is esetleg tárgyalás alá vegye. Azt nem gondolom, hogy a most érvényes rendeletben megállapított skáláris emelkedést meg lehet változtatni, ellenben nem lehetetlen, hogy a kormány ezzel kapcsolatban olyan irányú intézkedéseket tesz, amelyek végeredményben mégis a lakás-helyzet enyhülésére vezetne.

Óriási arányú előkészületben biztosítják a „Magyar Hét” sikerét

Ki kell küszöbölni a magyar közönség közönyét és idegenkedését a magyar áruval szemben

Budapest, szeptember 27. Hermann Miksa kereskedelmi miniszter ma délután az Otthon Irók és Hírlapírók Körében teát adott a magyar sajtó képviselőinek tiszteletére, amelyen számosan vettek részt. Hermann Miksa kereskedelmi minisztert az Otthon Kör nevében Sziklai János alelnök üdvözölte.

A miniszter válaszában többek között ezeket mondta:

A magyar nép gondolatának a kereskedelmi mérleg passzívuma volt a felvetője. Passzív kereskedelmi mérlegünket nem lehet generális intézkedésekkel megváltoztatni. Ezer és ezer apróbb tétel alkotja ezt a mérleget s a nagyközönségre vár a gondolat, hogy a magyar ipari és mezőgazdasági termékek vásárlásával változtasson a mai helyzeten. Magyarország külkereskedelmi mérlege 1927. évben 346.3 millió pengő deficitet mutatott, ami azt jelenti,

hogy az országnak kereken 8 millióra tehető lakossága évenként és fejenként átlag 43.3 pengővel lesz szegényebb. Az ipari statisztikából megállapítható, hogy a készáru behozatalnak egyharmaddal való csökkentése és hazai termékekkel való pótlása elegendő volna az ipari munkanélküliség teljes megszüntetésére. A magyar mezőgazdasági termékeknek egyik legfontosabb fogyasztója a városi lakosság, amelynek legnagyobb tömegét a munkásság és a magánalkalmazottak teszik. A felesleges külföldi behozatal megszüntetése és a hazai ipar egyidejű fokozott felkarolása a munkanélküliséget is fízetőképes tömegekké alakítaná át és ezáltal lényegesen megnövekednék a mezőgazdasági áruk elhelyezésének lehetősége. Magyar közönség körében bizonyos sajnálatos idegenkedés mutatkozik a magyar ipari termékek iránt akkor is, amikor ugyanolyan minőségű és áru

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő... KOLCSÓN KÖNYVTÁRAT.

belföldi cikket vehetnének. A nagyközönség közönyét és idegenkedését a magyar áruval szemben ki kell küszöbölni, ezért vetették fel ipari és kereskedelmi körökben a magyar hét gondolatát, amelyeket már más országokban is megcsináltak. A közönség, amikor vásárol, nem is érdeklődik, hogy milyen gyártmányu árut vett, sőt magyar árut is szívesebben vásárol, hogyha idegen cégér alatt kerül a piacra.

A külföldi áruk behozatala külföldi hitel használatát vonja maga után, más pedig a drága külföldi hitel a gazdasági életnek legnagyobb kerékkötője. Amikor tehát a felesleges behozatal visszaszorításával a hitelviszonyok kialakulására akarunk befolyást gyakorolni, tulajdonképpen a termelést akarjuk olcsóbbá tenni. Ezáltal erős fejtvert nyerünk a nyomozó drágaság leküzdésére is. Nem kétséges, hogy a gazdasági fejlődés előfeltétele a magasabb kulturális haladásnak és ha az ország lakosságát áthatja a magyar hét igazi jelentősége, akkor Magyarország nagy lépéssel jut közelebb nemzeti ideáinak megvalósításához. Hiába igyekeznek a magyar ipar és mezőgazdaság becsületes munkával a közönség kezére járni, fel kell világosítani a közönséget. A magyar hét a minisztériumok és minden más hatóság részéről a legmesszebbmenő támogatásban részesül és különösen fontos a kultuszminiszter ur támogatása, akik a papok és tanítók közreműködése iránt intézkedik. A magyar hét szervezési munkálatai már nagy mértékben előrehaladtak. Az országos nagybizottság megalakulása előtt áll. Belekapcsolódik a magyar hét akcióba a posta, a rádió és a film is. Minden nagyobb városban kirakatverseny rendeznek, melynek résztvevői díszoklevelet kapnak. A magyar hét alatt, amely november 3-tól 11-ig tart, a színházak magyar írók darabjait adják lehetőleg elő és a könyvkereskedésekben magyar tárgy irodalmi alkotások kerülnek a közönség elé. A sajtóra vár az a hivatás, hogy állandóan ébrentartsa ezt a gondolatot. Kérem tehát Önöket, karolják fel magyar szívet az a kereskedelmet, amely a magyar iparcikkek és a magyar mezőgazdasági termékek elterjesztésének nagy gondolatát igyekeznek diadalra vinni.

Marhaboncolás közben súlyosan megsérült egy vágólegény

Csütörtökön délelőtt a vágóhídon súlyos baleset történt. Két vágólegény boncolt egy marhát és munkaközben Deák János 32 éves Keresztes ucca 3. szám alatt lakó vágólegénynek a karját sújtotta meg véletlenül Szabados Sándor mészáros. Az éles mészáros bárd súlyos sebet ejtett és lefaragta a csonttól a húst. Deákot, aki igen nagy vérvesztéséget szenvedett, a mentők részestítették elsősegélyben és kiszállították az egyetemi sebészeti klinikára. A rendőrség a baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

Letartóztatták Pungor János nyirlugosi cigányt, aki négy év előtt nagy betörést követett el

Négy esztendeje történt, 1924. december hó 5-én éjszaka, hogy Krausz Menyhért szabómester üzletét feltörték és a szabóüzletből 25 millió korona értékű ruhaneműt loptak el. A betörők, Pungor János, Balog István és egy kis-korú cigány, továbbá Beri Jenő voltak, akik a betörés után elmenekültek.

A nyíregyházi törvényszék nyomozó levelet adott ki a betörők ellen és most négy esztendőre, a cselekmény után kézz is került a betörő társaság, egynek, Beri Jenőnek kivételével, aki megszökött. Pungor Jánost és társait a debreceni államrendőrség átkísértette Nyíregyházára, ahol megindult ellenük az eljárás.

Egy tolvaj cs...

A ravasz leigazgató tu...

Budapest, szeptember 26. Magyarországi bűnös pártatlanul álló eset amelynek története tragikomikus, hogy ság, ugy legfeljebb író lázalmát képzel Gáspár Ede budap tegnap feljelentést t őrségen.

A feljelentés szeri neví cselédlány, kalmazottja volt, tőle Pécselt lakó togatására. A lea a rendőrkapitány benve állapította hért neműs szekréj ékszeres kazettáj gyürije

A feljelentés után a erélyes nyomozást valóban meg is ta mire a detektívek a kásán tüzetes, de eredménytelen há

Miután alapos gyanú ékszerlopást csak el, kihallgatása után a pécsi törvényszék cellájában.

Ma délelőtt egyi

Uj, fénye leghiresek Ch. Percel táncosnőb

A táncnak győ nyílt ma Debreceni szám alatt lovag R Karola és Adler Cő bemutatóval nyitott zetüket. Mindenesé láék tánciskolájában pott a tánc művésze

arany diszítésü ter mutató előkelő köz gulatingos a terem s látni a hölgyközön A kíváncsi hölgy

Pálin Mándok

Egy tolvaj cselédleány fantasztikus rejtekhelyet használt fel nyolc lopott gyűrű megmentésére

A ravasz leánynak a még ravaszabb fogházigazgató túljárt az eszén és orvosi beavatkozással napfényre hozta a lopott ékszereket

Budapest, szeptember 27. A magyarországi bűnügyek történetében páratlanul álló eset fordult ma elő, amelynek története olyan bizar, sőt tragikomikus, hogy ha nem volna valószínűség, úgy legfeljebb mint egy erotikus író lázalmát képzelhetnénk el. Gáspár Ede budapesti rendőrkapitány tegnap feljelentést tett a fővárosi rendőrségen.

A feljelentés szerint egy Ruzs Ilona nevű cselédleány, aki hónapokig alkalmazottja volt, szabadságot kért tőle Pécsen lakó szüleinek meglátogatására. A leány távozását a rendőrkapitány felesége megdöbbenve állapította meg, hogy a fehérneműs szekrényben elhelyezett ékszerek kazettájából több értékes gyűrűje hiányzik.

A feljelentés után a rendőrség azonnal erélyes nyomozást indított és Pécsen valóban meg is találták Ruzs Ilonát, mire a detektívek a leány szüleinek lakásán tüzetes de

eredménytelen házkutatást tartottak.

Miután alapos gyanu volt arra, hogy az ékszerlopást csak a cseléd követhette el, kihallgatása után őrizetbe helyezték a pécsi törvényszék fogházának egyik cellájában.

Ma délelőtt egyik fogházor szoká-

sos ellenőrző körútját végezve benyitott Ruzs Ilona cellájába és észrevette, hogy a leány gugoló állásban különös mozdulatokat végez, majd zavartan felugrik.

A fogházor gyanusnak találta az esetet és jelentést tett feletteseinek, akik a fogházor által látott különös jelenet alapján személyi motozást fogantatosítottak. A személyi motozás azonban kezdetben nem sok sikerrel kecsegtetett, mert

a cselédleány felső és alsó ruhái között sem találták meg a keresett ékszereket.

A fogházigazgatót rendkívül felingerelte a sikertelenség, mire hirtelen egy szokatlan és eredeti ötlet villant fel agyában. Elhatározta, hogy a személyi motozást a szó szoros értelmében a végletekig folytatja olyan alapon, hogy azt már csak orvos fejezheti be.

A fogházorvos diszkrét feladatát el is végezte még pedig meglepő sikerrel, mert a ravasz cselédleánynál meg is találtak nyolc darab gyűrűt azon a tájékon, amelyet a kulturerberiség legfőképpen takar el ruházzal.

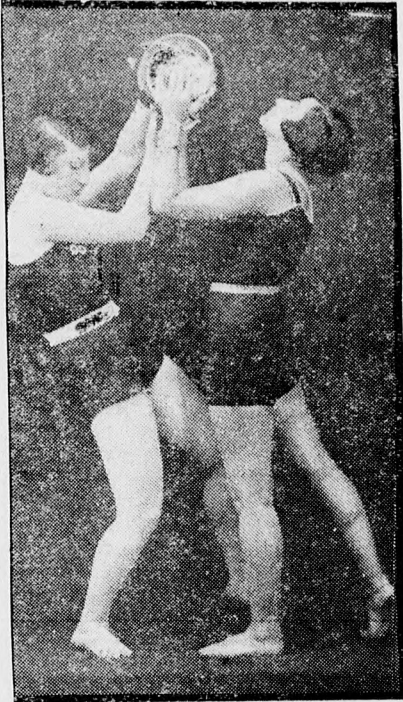
A frappáns eredményű nyomozás után Ruzs Ilona nem is tagadott tovább és fülig pirulva töredelmesen beismerte a lopást, mire a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

nak találják mindenütt a világon. — A táncmesterek már ledöntötték a mindennél a világon egyeduralgó charleston trónjáról s most már meg is találták jogutódját: a foxtrotban. Meghalt a charleston, éljen a foxtrot! Adler Róné a terem közepére lendül és egyik tanítványával, Nagy Sándorral be is mutatja az ideai farsang uralkodó táncát, a foxtrotot.

Az angol valcert Perczel Karola mutatja be szintén Nagy Sándorral s zajos sikert is arat.

Most ismét Adler Róné mutatja be a „sugár”-t, ami a tangónak egy gyorsabb változata s hölgyeink és uraink temperamentumának felhevülésekor mintegy átmenetet ad a csöndes, édes tangóhoz a foxtrotthoz.

A tangót mutatják be, amely megtar-

(Ruzitska foto.)
Rózsa Kató, Molnár Lilly.

totta a régi, szép formáját. Nagy sikert arat egy kedves, lassu, finom tánc, a „twist”.

A bemutató után táncra perdül a közönség és finom, kedves kis muri kezdődik. Eközben fogtuk meg az új táncművészeti intézet tulajdonosnőjét, hogy alaposabban kikérdezzük őket. Perczel Karolától afelől érdeklődünk, hogy miként tért át ő, a sok forró sikert aratott táncművész a táncoktatásra. Hiszen emlékeztet még, hogy milyen nagy sikerei voltak Debrecenben s érdekes probléma, hogy az a művész, akinek minden oka megvolt arra, hogy rajongjon pályájáért, pedagógiára adta a fejét.

— Igen — feleli —, csakugyan voltak sikereim, mint táncművésznek s talán azóta sem szerettem úgy táncosnőt a debreceni közönség, mint engem. S ma sem felejtettem el hálás, kedves köszönetemet, a közönség, igaz, szintén emlékszik még reám. A táncpedagógiára való áttérésem úgy történt, hogy több debreceni uriaszony keresett fel annak idején: egy csoportban vállalnám el a gyermekeik tanítását. Azt mondták, hogy az akkori modern táncokat tanítsam nekik s amikor én azzal melegeztetem: csak a bálteremből ismerem a táncokat, kijelentették, hogy elégedettek lesznek, ha a gyerekek feljárnak hozzám, nézik s eltanulják, hogy én mint járok, jövők-megyek. Így nem én szántam tehát rá magam a tánc tanítására, hanem a debreceni közönség vett rá, hogy tanítsak.

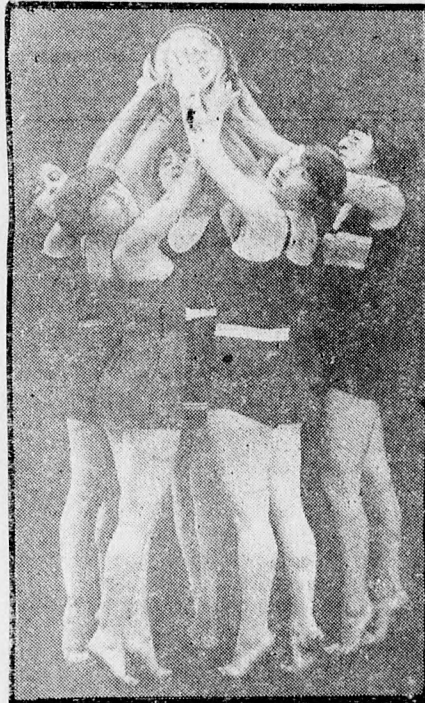
— A színpad művészei és művésznői között igen sok tanítványom volt és pedig olyan előkelő nevet szerzett művész is, mint Fedák Sári, aki meg is emlékezett rólam memoárjaiban s úgy mutatott be mindig ismerőseinek, mint akinek táncművészetét köszönheti. Ezt nem használtam fel soha, minthogy, sajnos talán, a reklámhoz sohasem értettem.

— Debrecenben különben rendkívül sok tanítványom volt, aki később feltűnt ragyogó táncművészeivel s az én működésemmel köszönhetők sokan, hogy kitűntek ebben a művészetben. Így két Budapesten nagyon elismert táncosnő, a Péterffy-nővérek az én növendékeim voltak. Ha sok-sok kitűnő tanítványomat össze akarnám gyűjteni, nemcsak a terem, de a ház is szűknek bizonyulna.

— Most, miután már annyira elfogult lettem, hogy nem futja időmből egész munkám elvégzésére, társul vettem egy volt remek növendékemet, Adler Rónét, aki azután, hogy tölem elkerült, okleveles táncosnő is lett s most aztán közös erővel indulunk a munkába ezen a szép helyen. Ma mutatjuk be a sajtónak, hogy mivel indulunk a küzdelemben s igazán hálás vagyok az előre tolmácsoló elismerésért. Ebből különben egy rész a kitűnő Mandel Lajos szobafestőmestert illeti, akinek végtelenül hálásak vagyunk azért, hogy ilyen széppé restaurálta helyiségeinket.

Adler Rónét fogtuk el ezután s ő mondta el Perczel Karolával együtt, hogy voltaképpen mit és hogyan tanít az új táncintézet.

— A modern táncokat tanítjuk persze — mondja kedvesen — és nincs is ember, akit meg ne tudnánk tanítani. Emellett természetesen bál-táncot is tanítjuk, Mensendick-gyakorlatokat, tornát, plasztikai gyakorlatokat. A tanítást három éves gyerekeken kezdjük s folytatjuk egészen a művészképző tanfolyamig. Eddig is rengeteg dolgoztunk vele ezután is örömmel végeztünk munkánk lesz a műkedvelő ünnepélyekkel, ame-

(Ruzitska foto.)
Ballet táncscsoport.

lyeket szívesen tanítunk be. — A tanításnak igazán ideális feltételei vannak meg ebben a szép, világos, higiénikus intézetben.

***
Debrecen kulturájáért folyik a munka a szép, új táncintézetben s mindenki, aki a művészetet, az egészség ápolását s a testi kultúra ápolását fontos feladatnak tartja, örömmel üdvözölheti csak a Perczel-Adler új táncintézetet. Három képünk az iskola szép és kitűnően képzett növendékeinek ballet táncgyakorlatait mutatja be.

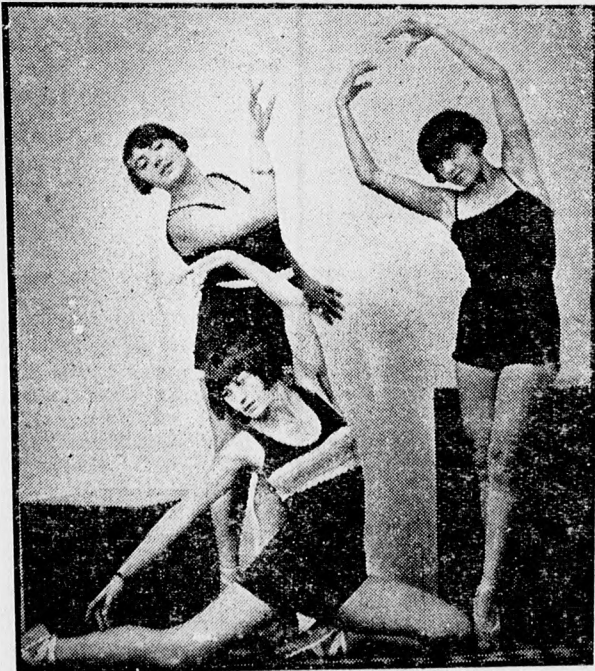
— A „Schöne Lotti” visszatér Debrecenbe. Megirtuk, hogy Ulbricht Lotti német nevelőnőt kétévire kitiltották az országból. A nevelőnő, aki „Schöne Lotti” nevet nyerte fiatal korában, most levelet írt Debrecenbe, amelyben kijelenti, hogy nagyon megszerette ezt a várost, nem tudja elfelejteni és két év után szabályszerű utlevéllel — visszatér.

Uj, fényes otthonba költözött Debrecen leghíresebb és legelőkelőbb tánciskolája Ch. Perczel Karola elmondja, hogy lett ballet-táncosnóból táncosnővé és mi a programja az új szezonra

A táncnak gyönyörű szép otthona nyílt ma Debrecenben: a Piac ucca 59. szám alatt lovag Chilinszky Péter Perczel Karola és Adler Róné nagyszabású sajtó bemutatóval nyitották meg új táncintézetüket. Mindenesetre a Perczel Karolának tánciskolájában remek otthon kapott a tánc művészete. Egy hatalmas,

szomszédos két szobába is: a dohányzóba és az öltözőbe, amelyek a nagytereméhez hasonlóan finom izléssel berendezettek.

Kellemes és zajos tréccseléssel telik az idő, amíg a bemutató egyszerre megkezdődik. Perczel Karola társa, Adler Róné, aki minden esztendőben felmegy Bécs-

(Ruzitska foto.)
Szántó Lilly, Molnár Böske, Katona Mancsi.

arany díszítésű terem fogadja be a bemutató előkelő közönségét. Finom, hangulatos a terem s igazán öröm benne látni a hölgyközönség szép toalettjeit. A kíváncsi hölgyek be-benéznek a

be a modern táncokat tanulmányozni, most mutatja be az ideai szezon slágereit. Már tréccselés közben megtudjuk tőle, hogy a charlestont ujabban durvának és nem előkelő táncosokhoz méltó-

Pálinkafőző, mosó, lekvár és cserfőző rézüstök
 legolcsóbban beszerezhetők részletfizetésre is
Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany János ucca 13. sz. - Telefon 12-42.
 Pálinkafőző üstökhöz szab. LEPÁROLO KÉSZÜLÉK gyártója.

A 130 éves debreceni színészet

A Csokonai-színház 1865. óta áll, nemes arányú, stílusos épületben pén- teken megkezdődik a hatvanharmadik szezonja a debreceni közszínháznak, ez a forduló azonban sokkal ímpélyesebb, mint egy szokásos színházi év- kezdet, hiszen egyben azt is jelenti, hogy a debreceni színészet immár 130 esztendő, 130 esztendeje, hogy Debrecenben gyökereket vert a színházi kultúra, 130 esztendő óta szolgálják a magyar színészek a magyar alföld közepén a magyar szó és a magyar dal művésze- tét és ez a jubileum sokszoros jelen- tőségű épen most, amikor Debrecen az ország megemlékezésével a végekre ke- rült.

1798. augusztus 11-én volt Debrecen- ben az első színelőadás; báró Wesse- lényi Miklós kolozsvári társulata ekkor kezdte meg előadásait a Fejér Ló ud- varán felépített nyári színházban. S hogy Debrecen város magisztrátusa már 130 esztendővel ezelőtt milyen áldo- zatkészséget tanúsított a magyar szín- szettel szemben, arra élénk fényt vet az, hogy a színházépületet a város költsé- gen emeltette. A következő években az Első Takarékpénztár mai palotája hely- én állott épületben, amely akkor szűcsüzim és sercsapszék volt, játszott a társulat, nyáron azonban visszaköl- töztött a Fejér Lóban levő deszkaépü- letbe.

Debrecen első színtársulata 13-14 tagból állott, köztük olyan neves művé- szek, mint Kócsi Patkó János, Gidófalvi Jancsó Pál és Sehi Kemény Ferenc. A XVIII. század végén és a XIX. század első évtizedeiben Magyarország egyet- len városa sem bírta meg egyedül a színészet fentartását. Debrecenben azon- ban volt egy szerencsés körülmény; a messze földön híres debreceni nagyvá- sárok. Ezek alatt mindig zsúfoltak házak voltak a színházban s a vásárok biztos és gazdag anyagi segítséget jelentettek, valóságos szubvenciót a színtársulat- nak. De azért akadtak mecénások is, így 1804-ben özvegy gróf Károlyi Jó- zsefné a Károlyi grófok megyeri esad- ládi színházának gazdag felszerelését teljes egészében a debreceni társulatnak adományozta.

A debreceni színészet ügyei változó szerencsével folytak 1809-ig, Wesselé- nyi haláláig. Ebben az évben legna- gyobb izetése Gidófalvi Jancsó Pálnak, a híres komikusnak volt; havi 50 forint, utána Székely József actor és Szelcer János orchester-director következtek 40, Ungár Anikó actrix pedig 35 forint- tal. Ugyanesek ebben az évben készül- tek a színházban az első logik (páho- lyok) összesen hat.

1810-ben Gulácsy Antal táblabírónak adták ki a színházat 1811-től három évre, majd utána 1814-től 10 évre Sán- dorfi nagyváradi főorvosnak, aki mind- eddig a leghosszabb ideig igazgatta a debreceni színházat, mert társulata Nagyváradal váltakozva 1824-ig ját- szott Debrecenben; az első években sí- kerrel, az utolsóokban azonban már ha- nyatlás mutatkozott. Sándorfi ebben az évben meg is halt, özvegye pedig csödbe jutott, aminek főoka kétségtelenül Sán- dorfinak a magyar színészet iránti ál- dozatkészsége volt. Tíz évig csaknem esztendőnként változtak ezután a tár- sulatok Debrecenben.

A Fejér Ló udvarán állott színház 1811-ben leégett, a vargaszín sem volt alkalmas színháznak. 1835-ben aztán Nánássy Gábor városi tanácsnok ala- kítottatott át a Harmincados közben levő háza udvarán egy nagy magtárt szin- házépületnek, amely negyedszázadnál tovább szolgált hállékul a debreceni szí- nészetnek. 1835-37. között anyagilag és szellemileg egyaránt virágzott a deb- receni színészet. A színtársulat tagjai: Fánesy László, Éder, Baranyi, Száki, Celesztin, Parászné, Udvarhelyiné, Kántorné, Erdélyiné Saska Biri abban a korban a legjobb magyar színészek közé tartoztak. Az 1836. évrnek két nevezetessége is volt.

Az egyik az, hogy január 30-án Fán- esy Lajos jutalomjátékán „a hangász- kar városi műkedvelőkből, nemes ifjak- ból állott, kik a jutalmazandó iránti szí- veskedésből vállalkoztak”, mint a szin- lap jelenti. Ezek a nemes ifjak kollé- giumi diákok voltak, akiknek tóga nél- küll kellett a zenekarban játszaniok.

Az 1836. évben azonban Arany János debreceni színészkedése a legnevezete- sebb esemény. A nagy költő 1836. feb- ruárban hagyta ott a kollégiumot s elő- szőr március 3-án lépett fel az Órdög

Ribertben, március 28-án pedig Babó- csay István debreceni tárgyú darabjáb- an, a Vigkedvű Mihályban, mint Biczó

István debreceni tanácsnok. Arany Já- nos összesen 22 izben lépett fel a deb- receni színpadon.

Jutalom- játék.

DEBRECEN.

Gosztonyi Viktoria' jutalmára

ELŐADATIK:

VIGKEDVŰ MIHALY,

OSZLOP A HAZA ÉS VALLÁS MELLETTI ÁLHATATOS SZERETET EMLÉKÉUL.

SZEMÉLYEK:

Szeman, paszka, a nagyváradi vár és azaz egé- sét's kormányzója	Fánesy	Kalkán, a paszka kormányzója	Lavók
Abduktam, varadi aga	Éder	Tombóczer	Tócsk
Sertan Mehmed, székelybéli aga	Zerova	Vigkedvű Mikály, vult debreceni bíró	Baranyi
Zsolt, bírói aga	Szákli	Bécs-Karló, a felesége	Udvarhelyiné
Adami, mórka fegyvernok	Hegedűs	Fejermes Katica, székely nökne, mélti rab	Chabaryné
Keremec, paszka beg	Szabó	Hörszy István, debreceni színtársulatok	Arany
Szalmár, Szentán paszka tiszteletje	Kiss	Récs István	Habay
		Szabolcskó Mihály, debreceni lakos	

Tisztelettel ajánljuk

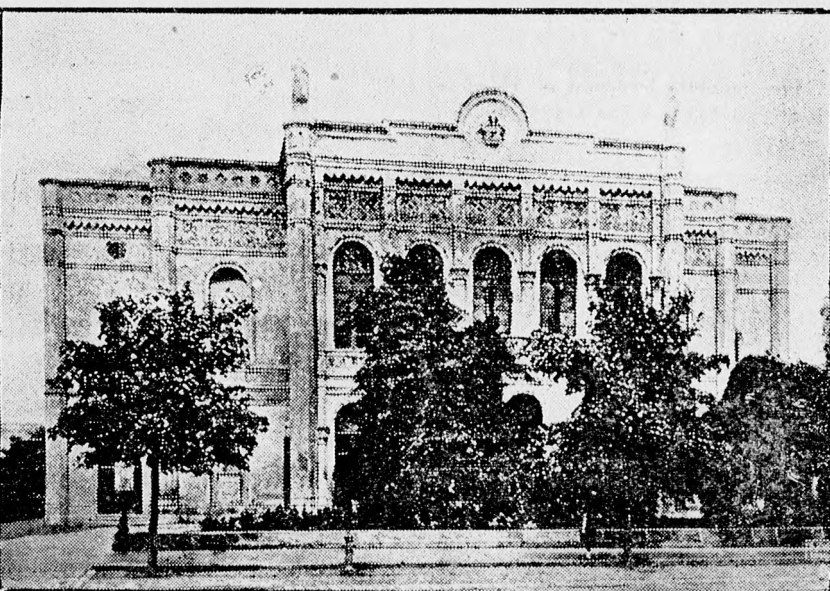
A színdarabot az őt szerző és előadó művésznek ajánljuk, hogy a szerzői jogait megőrizhesse.

Bürokraták Színház színter — Játékszínház az új főbejárati előcsarnokában a városi előcsarnokban.

Tisztelettel ajánljuk a szerzői jogait megőrizhesse, hogy a szerzői jogait megőrizhesse.

1846-47-ben ismét jó társulata volt Debrecennek, a tagok közt volt Prielle Kornélia is. 1848-49-ben Abday Sán- dor társulatának jó része honvédek állott, de egy előadás mégis volt a sa- badságharc alatt: 1849. április 13-án a Nemzeti Színház itt időző tagjai előad- ták Hugó Károly Báro és bankár című tragédiáját, Jókainéval és Lendvayval.

1860-ig gyorsan váltakoztak egymás után az igazgatók. Akkor Latabár Endre lett az igazgató, elég jó társu- lattal, amelyben többek közt Paulay, Benedek, Zádor, Tóthfalusi, Mátrai Laura és Mari voltak. Ebben az időben a kollégiumi tanulóifjúság sorából töb- ben léptek színészi pályára, később or- szágos díesőségeit szereve neviknek. Közülük való Szentgyörgyi István, a Kolozsvárt élő magyar színész, a né- haiak közül pedig E. Kovács Gyula és Ujházi Ede.

1861-ben Reszler István igazgató a Péterfia uca 4. számú telken épített ideiglenes színházat, ugyanebben az évben pedig a városi közgyűlés kimonda- ta, hogy 150.000 forint költséggel ál- landó közszínházat építtet. A színházat Skalnicszky Antal, a kitünő építőművész tervezte, az építést pedig Veesev Imre debreceni építész végezte. Az előírnyo- zott összeget azonban kevésnek bizonyult, úgy hogy el kellett adni a közlegelőnek egy részét és más birtokokat bérbe kellett adni, végül is azonban 1865-ben elkészült a ma is álló Csokonai-szin- ház. Az építési és felszerelési költségek 201.669 forint 30 krajcárt tettek ki, de a Csokonai-színház épülete abban az időben páriát is ritkította, ugy külső szépségével, szép mór-bizánci stílusá- val, mint elsőrangú felszerelésével. A színházat Reszler István társulata 1865. október 7-én nyitotta meg a Bánk bán- nál és Jókai Mór prólogusával, amit Labortárvy Róza szavalt el. A társulat művezetője Molnár György, a legna- gyobb magyar találkosok egyike volt. A Reszler-rezim azonban megbukott, bár ugy opera, mint drámai társulata jó volt.

sőbb csaknem kivétel nélkül az Opera- ház, a Nemzeti Színház és a Népszin- ház legkiválóbb művészei. Az éneke- sek közt voltak Bogdy Alajos, Dalnoki Béni, Odry Lehel, Tanner István, Blaha Lujza, Huder Ida, Mándokiné, Tanner- né, a prózai színészek közt Beresényi, Együd, Foltényi, Horváth Vince, Rónai Gyula, Szabó Andor, Püspöki Imre, Szabó József, Vizváry Gyula, Vidor Pál, Balázs Ilka, Rónainé, Zöldyné, Viz- váryné, Krecsányi Sarolta. A társulat- nak öt balletmestere, 12 ballettáncos- nője, 50 tagú kórusa, 4 karmestere és 32 tagú zenekara volt. Az 1867-68. évi társulati névsorban szerepel Petőfi Zoltán neve is, mint segédszínész.

A társulat nívója elképzelhető, ha tud- juk, hogy az első három esztendő 644 előadása közül 134 operaelőadás és 131 dráma és tragédia volt, a többi néps- zímmű, operett, vígjáték és ballet. Az első négy év tényleg anyagi sikerrel is járt, de később mindinkább érezte a hatását az országos pénzühiány és a ko- lera is, úgy hogy 1875. tavaszán az in- tendatúra feloszlott. Ekkor már Seré- nyi Imre volt az intendáns, mert Kiss Sándor két évvel azelőtt lemondott.

1875-ben Temesváry Lajos vette át a debreceni színházat, társulata és elő- adásai kitünőek voltak, de 1878-ban mégis csödbe került. Ekkor Mándoky Béla megalakította az első konzorcium- os társulatot, amelynek tagjai között volt Dalnoki Béni, a Foltényi-pár, Hunyady Margit, Follinuez, Gyenes

László, Nyilvai Irma, Szathmáry Árpád és karmesterként Konti József, a neves zeneszerző. A konzorciumi há- rom éves működését komoly művészi törekvések jellemezték.

1881-ben Krecsányi Ignác lett a deb- receni színház igazgatója, akinek tár- sulatában voltak K. Hegyessy Mari, Né- meth József, Abonyi Gyula, Kiss Mi- hály, Ditrői Mór, Nyilassy Mátvás, Örl- evy Flóra és Serfői Etel. — Halasiné, a Csokonai-színház jelenlegi kiváló szí- nésznője, Krecsányinak különösen az énekes előadásai voltak kiválóak, de mégis nagy anyagi zavarokkal küz- dött. Távozása után nyolc évig válsá- gos idők ért meg a színház. 1885 őszén Aradi Gerő jó társulattal jón, Follinusz néval, Erdélyi Mariettával, Gyöngyi Izsóval, Zilahy Gyulával, de egy évnél nem bírja tovább. 1886-ban Nagy Vince elsőrangú társulatot szer- vez, — ekkor volt tag Békássy Rózi, özvegy Baloghné, a debreceni társada- lom köztiszteletben álló tagja, — de már decemberben öt tagu konzorcium vette át az ügyek intézését és a konzor- cium nyitja meg a jövő évben is a színházat. Ebben az esztendőben volt a debreceni színházban az első sorozatos előadás, Hervé Nebántsvirágja érte meg ezt az addig páratlan sikert. 1887 de- cemberében Valentin Lajos lesz az igaz- gató, a társulat primadonnája Kopácsy Juliska, a később világszerte ímpepelt operettműve. El egészen 1891-ig igen za- varosak a debreceni színház ügyei, míg végre 1891-ben a most nemrég elhunyt Leszkay András lett az igazgató. Nagy- szerűi társulatot szervezett, benne vol- tak Hegedűs Gyula, Réthy Laura, Feny- vessy Emil és sok más kitünősége a magyar színészetnek, úgy hogy a szin- ház színvonala kiváló. 1893-ban Tiszay Dezső lett az igazgató, akinek tagjai közt Rózsahegyvi Kálmán, Tapolczay Dezső, Pethes Imre, Stoll Károly, Ar- dai Ida, Kiss Irén, Ruzsinszky Ilona a legkiválóbb erők. 1896 őszén Komjáthy János vette a színházat, aki hat szezon keresztül magas színvonalú előad- sokat produkált. Tagjai voltak Vidor Dezső, Halmy Margit, Tanay Frigyes, Környey Béla, Rubos Árpád, Szabó Irma, Kállay Luiza, Bódy Ella, Kom- lóssy Emma, Odry Árpád, Sarkadi Ala- dár. Alatta ímpepelték meg 1898. no- vember 27-én a debreceni színészet százéves jubileumát.

1902-ben Makó Lajos nyitja meg a színházat. Az első szezonban nem jól ment a színház, úgy hogy Makó javas- latot tett a városnak, hogy vegye házi- kezelésbe, a János vitéz azonban olyan, addig elképzelhetetlen sikert aratott, hogy a Makó-rezim egyszerre meg lett mentve. Utána 1905-ben Zilahy Gyula következett, nagyszerűi társulat- tal, amelynek tagjai közt volt többek közt Kardoss Géza, a jelenlegi színiigaz- gató is, mint fiatal színész. Hét évig játszott Zilahy Debrecenben, a színház művészi nívója kiváló volt, — ő hozta először színre a Lohengrint is, — de működésének utolsó éveiben állandó anyagi zavarokkal küzdött. 1913-ban valóban bekövetkezett a csőd, a színház bérbeadása körül hosszú harcok folytak, végül is Mezey Béla kapta meg a bér- letet. Mezey Béla képességei nem vol- tak alkalmasak a debreceni színház ve- zetésére, új pályázatot követeltek; köz- ben azonban kitört a háború és a szí- nészek osztályos rendszerrel vezették tovább a színházat, amelyet 1915-ben a tanács Csokonai-színháznak nevezett el. Az 1916-17. években Mezey Béla tit- kosan társult Heltai Jenővel, aki 1917- ben aztán át is vette a színiigazgatást. Heltai három éves működése a Csoko- nai-színház legjobb korszakai közé tar- tozik; nagy operatársulata, elsőrendű drámai és operettgyűjtése volt és olyan hatalmas társulata, hogy egy időben két színházban is játszott: a Csokonai- színházban és az Arany Bikában levő Vigszínházban. 1920 októbertől kezdve aztán Kardoss Géza lett a Csokonai- színház igazgatója, aki azóta megsza- kítás nélkül vezeti Debrecen nagymltu műintézetét.

Ezek száraz adatok, de az adatok sok mindenre rávilágítanak. Ezekből a szá- raz adtokból is kitünik, hogy mit jelent a Csokonai-színház, a debreceni színe- szet a magyar színészetben, mennyi ér- téket adott a magyar kultúrának és mennyi értéket emésztett meg 130 esz- tendő alatt azok közül, akik a debre- ceni színészet iránti lelkesedésükben lo- bogtak el. A Csokonai-színháznak olyan tradíciói vannak és olyan multja, mint talán egyetlen más színháznak sem eb- ben a megemlékezés országában. És ez a mult olyan, amely kötelez a jövőre is.

Siketné az

A Hatvan uca- elgázolta Mózes némát, aki a mel- dett súlyos sérül- megállás nélkül.

A siketnéma falton fetrengtet- tette a mentőket, és segélyben rés- ztolták az egyet- A rendőrség a indította az elár- autó vezetőjét.

Ingyenes irar Debr

A közelebb mu- lapok is többször- hogy a Párisban caise a francia alatt Budapesten létesített, amelye- vagy hosszabb ide- ken töltött, kizár- vezetése alatt, cse- lett, elsőrendű in- szesülhet minden- vet elsajátítani a Annales" ezt a ke- met érdemlő akci- gyobb városaira, terjesztette, hogy a magyar ifjak francia ösztöndíj- gyar intelligens műveltség közel- tegye annak az é- ismerése és megé- a kincsek, amit és irodalom terén- melt s ez által a zést ise megköm- egymáshoz közl- des Annales" elr- debreceni egyet- mányos világban fesszorához; dr- dult a megszerve- uton az itteni is- Andor, francia e- reáliskolai tanár- rú főiskolai tanár- gol és francia ny- rós. Mellette egy- képet esetleg k- nár fog működ- köreiben az utó- levelek tanulása- szükségese voltát- letet vett. Remé- gyerekek és feln- dők szerint prak- nem egyesek any- nem a közönség- nulási alkalmat- használni.

Hirdetmény

város hivatásos- tetett 1 darab hó- évi október hó- órakor Degenfel- városgazdai hiva- árverésen előrv-

MEGHÍVÓ.

Magán- vagy alkalmával BUDAPEST a legkelleme- legelőnyösebb pályaudvar GRAND HOTEL P A F NAGYSZÁLLÉ Budapest, VII. 20% engede- mint ezen lap- árainkból, 10% engede- olesó éttermi- konyha.) 5 pengőt autótaxi költ- egy perc alatt otthon érzi magá- szigorúan csa- olányok foly- lunk szállíjon- rendelés aján

Siketnémát gázolt az autó

A Hatvan uccán egy ismeretlen autó elgázolta Mózes László 35 éves siketnémát, aki a mellén és a fején szenvedett súlyos sérüléseket. A gázoló autó megállás nélkül tovább robogott.

A siketnéma súlyos sebével az aszfalton fetregett. Az ucca népe értesítette a mentőket, akik kivonultak és első segélyben részesítették, aztán kiszállították az egyetemi sebészeti klinikára.

A rendőrség a gázolás ügyében megindította az eljárást és keresik a gázoló autó vezetőjét.

Ingyenes francia nyelvoktatás Debrecenben

A közelebbi múlt napokban a fővárosi lapok is többször megemlékeztek arról, hogy a Párisban székelő Alliance Française a francia követség védnöksége alatt Budapesten 10-15 francia iskolát létesített, amelyekben született francia vagy hosszabb időt francia egyetemeken töltött, kizárólag diplomás tanárok vezetésével, csekély beíratási díj mellett, elsőrendű ingyenes oktatásban részesülhetnek mindenki, aki a francia nyelvet elsajátítani óhajtja. A „Cercle des Annales” ezt a kétségkívül nagy figyelmet érdemlő akcióját Magyarország nagyobb városaira, így Debrecenre is kiterjesztette, hogy ezen az úton, mint azt a magyar ifjak részére adományozott francia ösztöndíjjakkal is teszik, a magyar intelligens közönséget a francia műveltség közelébe vonzza s részesevé tegye annak az élvezetnek, melyet megismerése és megértése szerez mindannak a kincsnek, amit a tudomány, művészet és irodalom terén a francia szellem termelt s ez által a közgazdasági érintkezést is megkönnyítve, a két nemzetet egymáshoz közelebb hozza. A „Cercle des Annales” elnöke, M. J. Duhaut, a debreceni egyetemnek a francia tudományos világban jól ismert kiváló professzorához: dr. Hankiss Jánoshoz fordult a megszervezés céljából. Ezen az úton az itteni iskola vezetése dr. Fejes Andor, francia egyetemet végzett főreáliskolai tanárna bízott, ki a népszerű főiskolai tanfolyamról, mint az angol és francia nyelvek tanára már ismerős. Mellette egyelőre egy, a szükséghez képest esetleg két született francia tanár fog működni. Debrecen előkelőbb köreiből az utóbbi években a nyugati nyelvek tanulása — felismerve annak szükséges voltát — örvendetes lendületet vett. Remélhető tehát, hogy ezt a gyerekek és felnőttek, kezdők és haladók szerint praktikus csoportosított, nem egyesek anyagi hasznát célozó, hanem a közönség előnyére létesített tanulási alkalmat tömegesen ki fogják használni.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. városi hivatalos tüzoltóságától kislelejtett 1 darab használt ígás szekér ez évi október hó 3-án, szerdán délelőtt 9 órakor Degenfeld tér 5. szám alatt a városgazdai hivatal udvarán nyilvános árverésen elárvereztetik. Városgazda.

MEGHÍVÓ.

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellősebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar örökzöld oldalával szemben levő

GRAND HOTEL P A R K NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert

20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Külön házi konyha.)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon éri magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját árakozás előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Élőzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

A magyar honvédség főparancsnoka a német hadsereg őszi hadgyakorlatán. Vitéz Jánky Kocsárd a hadgyakorlatot szemlélve Heye német tábornokkal beszélget.

A tizenhat éves anya beismerte, hogy éjszaka zsebkendővel fojtotta meg újszülött gyermekét és gyufafénynél figyelte, hogy fullad meg

Egy 16 éves cselédleány jött be a hortobágyi pusztáról szerdán délben és elment egyik debreceni rokonához. Előadta, hogy nagyon beteg és agyba fekiódta. A rokonnak gyanusnak tűnt fel a leány és kérdőre vonta. A leány elmondta, hogy a pusztán megszülette gyermekét, aki halva jött a világra. A leány vallomásáról jelentést tettek a rendőrségen és megindult a nyomozás, amelynek során kiderült, hogy

a 16 éves cselédleány bestiális módon megölte gyermekét. Zsebkendőt gyömöszölt a torkára és gyufafény mellett figyelte, mikor fullad meg.

A meghalt csecsemőt aztán kivitte az

Házi kezelésben nem tudta a város kitermelni az előírányzott famennyiséget A város házi pénztárát nyolevanezer pengő kár érte

Emlékeztet, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése a meghirdetett versenytárgyalás eredményének mellőzésével a fakitermelést ezidén nem adta vállalatba, hanem házi kezelésbe vett a tanácsal. A házi kezelés azonban furcsa eredményei végződött, amint ez a gazdasági bizottság tegnapi üléséből kiderült.

A házi kezelés ugyanis nem tudta biztosítani az előírányzott és szükséges mennyiségű kitermelést. Nagyon sok fa mennyiség az előírányzott mennyiségből kitermeletlenül maradt, hogy ezzel a várost igen nagy kár érte

és a fakompetenciát sem tudta a város kiszolgáltatni, úgy amint kellett volna és amint erre kötelező van. Mindezek-

A miskolci rendőrség elfogott egy elegáns ékszertolvajt, aki ellen az a gyanu, hogy Debrecenben is több lopást követett el

Szerdán délelőtt egy elegánsan öltözött fiatalember jelent meg Lövinger József miskolci ékszerész üzletében. — Vadonatuj felöltőt, kemény kalapot és szarvasbőr keztyűt viselt. Egész megjelenésén látszott, hogy sokat törődik magával.

A kereskedő előzékenyen fogadta a fiatalembert, akiből jó vevőt nézett ki. — Orát szeretnék vásárolni — fordult a fiatalember az ékszerészhez.

A következő percben már a kiszolgáló asztalon szimpla és duplafedelű ezüst- és aranyórák sorakoztak. A vevő szorgosan vizsgálat alá vette az elébe rakott

árukat. Érdeklődött az órák után, de valamennyi órát titymálva helyezte vissza az asztalra.

Negyedórát tartott a válogatás, végül is a vevő nagy sajnálkozások között kijelentette, hogy kénytelen máshová menni, mert nem talált olyan órát, mely izlésének megfelel.

Távozása után a kereskedő vissza akarta helyezni az órákat. Csakhamar megállapította azonban, hogy az egyik aranyóra eltűnt. A gyanu természetesen azonnal az eltávozott fiatalemberre terelődött.

Az alkalmazottak leutatására indultak és rövidesen sikerült is ráakadni. — A „kritikus” vevő Hetényi órásüzletében válogatott már az órák között. Felelőségre vonták és hosszas dadogás után végre elővette zsebéből az eltűnt órát.

Az ékszerész követelte, hogy kövesse a rendőrségre, a fiatalember könyörgésre fogta a dolgot és sirva kérte az ékszerészt, hogy ne tegye szerencsétlenné.

A kereskedő mégis átadta az uccai rendőrszemnek, mert abból a körülményből, hogy egyik ékszerésztől a másikhoz ment, nyilvánvaló volt, hogy a jömegjelenésű, csinos fiatalember veszedelmes szélhámos, aki mesterszerűen fosztogatja az ékszerészüzleteket.

A rendőrségen Grosz Dénes nyiregházi lakosnak mondta magát. Amikor felszólították, hogy adja elő a nála levő többi lopott órát is, Grosz Dénes felháborodva utasította vissza a gyanút.

— Soha életemben nem loptam — mondta Fésüs László dr. rendőrfogalmazónak —, de utközben elfogyott a pénzem és mivel Miskolcon nem tudtam magamon segíteni, azért loptam az órát.

Amikor megmotozták, felöltője és ruhája zsebéből egymásután kerültek elő a lopott órák. Néhány pillanat után már hét darab óra ketyegett a rendőrfogalmazó asztalán.

Ezek után már hiába tagadott Grosz Dénes. Beismerte, hogy több miskolci ékszerészt látogatott meg szerdán délelőtt, de a lopott órák nem mind miskolciak, három közülük budapesti. — Ottani ékszerésztől lopta.

A rendőrség Grosz Dénest letartóztatta, elfogatásáról értesítették a budapesti rendőrséget és most országos nyomozással akarják megállapítani a veszedelmes óratolvaj bűnlajstromát.

Minden jel szerint a veszedelmes ékszertolvaj Debrecenben is megfordult és a debreceni rendőrség a miskolci rendőrség értesítésére megindította a kutatást, annak megállapítására, hogy kiket károsított meg a városban az állítólagos Grosz Dénes.

Márkahamisításért letartóztattak egy magyar embert

Budapest, szept. 27. Frankfurttól jelentik: Márkahamisítás miatt a pályaudvaron letartóztattak két egyént, akik úgy viselkedtek, mintha nem ismernek egymást. Az egyik Horváth Emil festőművész, a másik pedig Schmiring Lőrinc darmstadti lakos néven igazolta magát. Hamis száz márkás bankjegyeket találtak náluk. Mindkettőjüket letartóztatták.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 27-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Eljegyzések:
Csóka Sándor ref.—Liczénkö Alexandra g. kath.; Pásti Ferenc ref.—Lósonczy Zsuzsanna ref.; Kiss Gyula ref.—Gödény Ilona ref.; Márkus Vince ref.—Szilágyi Erzsébet r. kath.; Tisza Bertalan ref.—Baranyi Julia ref.; Császár Imre r. kath.—Suba Zsuzsanna ref.; Botos Mihály ref.—Troja Judit r. kath.; Biró István ref.—Megyesi Róza ref.

Születések:
Györfi Imre kömivesegéd leány Irén. Mészáros László péksegéd leány Ilona; Kovács Antal ny. máv. munkás fia Antal; Eszenyi Miklós npsz. leány Julia; Balogh János npsz. leány Irma; Almási János péksegéd fia Zoltán; Veres István fm. leány Erzsébet; 1 halva születés és 2 törvénytelen niszülött.

Halálozások:
Balázs Mátyás r. kath. 3 hónapos Pesti u. 4; Horváth István ref. 63 éves Fáy-dűlő 37; özv. Schwarcz Mihályné izr. 76 éves Varga u. 45; özv. Körössy Kalmánné ref. 51 éves Batthyányi u. 5; Vincze Eszter ref. 20 éves Ujléta; dr. Piros József r. kath. 27 éves Nagykálló.

Tégla és cserép legolcsóbban kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglyagyárától, Eladás Simonffy u. 1a. II. e. Telefon 610

A tornádó pusztításairól készült első amerikai kép. A rombolás méreteiből látható a tornádó ereje, amilyen Európában el sem képzelhető. A romok közt látható a Rockford Chair Com épületének romjai, amelyek ötven embert temettek maguk alá!

A téli menetrend Debrecent érintő változásai

Magyar királyi államvasutak debreceni üzemeltetése a következő közlést adta ki:

Az ez évi október hó 7-étől kezdve vonalaink a téli menetrendet léptetik életbe. Ez alkalommal

az idényvonatok megszüntetésén kívül egyéb vonatok is meg fognak szünni.

A vonatmegszüntetéseket és módosításokat két csoportra osztottuk.

I. Az első csoport az egész téli menetrend tartamára vagyis az október hó 7-től bezárólag 1929. évi május hó 14-ig érvényes. E csoportban a következő vonatmegszüntetések és változások lesznek.

1. *Derecske—Derecske vásártér* között az 5722, 5724, 5725, 5727, 5742 és 5747. sz. vonatok megszüntetnek.

2. *Püspökladány—Szeghalom* között

az 5339. sz. vonat helyett az 5331. sz. vonat fog közlekedni.

II. A második csoportba sorozott korlátozás szűkebb körű és csak 1929. január 2-től bezárólag március 20-ig fog tartani.

Ebben az időközben a következő vonatok közlekedése fog szünetelni, illetve módosulni.

1. *Karag—Tiszafüred* között az 5228. sz. vonat helyett 1 óra 35 perccel korábban az 5238. sz. vonat fog közlekedni.

2. *Debrecen—Tiszafüred* között az 5522. Tiszafüred—Ohatpusztaköcs között az 5547. sz. és Ohatpusztaköcs—Debrecen között az 5537. sz. vonatok.

3. *Görögcsallás—Tiszalök* között a 6032. és 6037. sz. vonatok.

4. *Ohatpusztaköcs—Polgár* között a 6033. és 6036. sz. vonatok nem fognak közlekedni.

A szászok megelégtettek a bukaresti kormányzat politikáját

Azt mondják: az állampolgárok nem keresnek annyit, amennyit a közpénzekből ellopnak

Nagyszebenben, szeptember 27. Nagyszebenben a szászok nagygyűlést tartottak, amelyen elemi erővel tört ki a csalódás és elkeseredés a Romániához való csatlakozás kimondása miatt.

Az erdélyi románság s most a szászok is megelégtettek a bukaresti kormányzat elviselhetetlen politikai és gazdasági nyomásával.

S ezért annak hangsúlyozásával, hogy a történelmi fordulópont elérkezett, a szász nép ultimátumszerű követeléseket állított fel a szebeni nagygyűlésen. Az egyik szónok többek között azt mondta, hogy:

„Mi állampolgárok egyszerűen nem vagyunk többé abban a helyzetben,

hogy annyit keressünk, amennyit a közpénzekből ellopnak.“

A másik szónok kifejtette, hogy buval gondolunk a csatlakozás idejére, mert a virágos álmokból kijózanodás, csalódás, sőt kétségbeesés lett. Földünköt akarnak megfosztani bennünket, amelyért évszázadokon át becsülettel dolgoztunk. Ma utolsó alkalommal terjesztjük követeléseinket a kormány elé. Ezek lényegileg abban állnak, hogy

a törvények megtartását, a korrupció megszüntetését és az állampolgári egyenjogúságot követeljük.

A szász nép jogos követeléseit, ha az állami politika felelős tényezői nem teljesítik, úgy nemzetközi jogszolgáltatáshoz fordulnak a szászok.

Óvakodjunk a tiltott megrendelést gyűjtőktől és a szövetekkel engedély nélkül házalóktól

Drága pénzen vásároltatják meg a közönséggel selejtes árujokat

Megjött az ősz s megjöttek a külföldi hazai, főleg fővárosi cégek ügynökei, valamint a magukat rendszerint külföldieknek feltüntető egyének, akik hivatalról hivatalra, magánházaikról magánházaikra járva, férfi és fiuruha szövetek szállítására megrendeléseket gyűjtenek, vagy pedig házalnak a magukkal hozott,

legtöbbször selejtes szövetekkel, amelyeket a laikus közönség előtt valódi angol szövetekül tüntetnek fel.

Az olcsóságnak, az áru finomságának hangoztatásával, a rábeszélés minden eszközével megtevesztett vásárló közönség csak a ruha varrását vállaló szakemberektől tudja meg azután, hogy

az ily módon rendelt vagy megvett szövetek, amelyek csak szemre voltak mutatósak, értéktelen és selejtes áruk s a bőségszerű ügynökök alaposan becsapták vevőiket.

A közönség köréből emiatt mind gyakrabban és elkeseredettebben hallható pa-

naszok megelőzése, a közönség kívánalmait, igényeit minden tekintetben megfelelő módon kielégíteni tudó helyi kereskedelmünk és iparunk érdekeinek jogos védelme céljából felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy

az ilyen hivatalokról hivatalokra, magánházaikról magánházakra járó egyének rábeszélés által ne engedjék magukat megtévesztetni s részükre megrendelések feladásától és a ruhaszövetek vásárlásától már csak azért is tartózkodjanak,

mert ez egyének cselekménye az 1900: XXV. t.-c. 1. §-ába ütköző tiltott megrendelés gyűjtésének kihágási cselekményét képezvén, magukat nemcsak a károsodásnak teszik ki azáltal, hogy

drága pénzen selejtes árut vásárolnak,

hanem annak is, hogy az ily egyének ellen megindítandó kihágási tárgyaláson a hatóság a feleket tanuként beidézi és mindazok, akik megrendelést eszközöltek, a hatósági tárgyaláson való megjelenéssel idővesztésüket s az ezzel járó

kényelmetlenséget is kénytelenek elszenvedni.

A nagyközönség és a törvényes helyi ipar és kereskedelem érdekében úgy a hatóságok, mint a törvényes érdekképviseletek, valamint az érdekelt kereskedők és iparosok a tiltott megrendelést gyűjtő egyéneket állandóan a legéberebb figyelemmel kísérik, ellenük a kihágási feljelentést minden egyes esetben megteszik s az eljárásra hivatott hatóságok az eljárást a legnagyobb szigorral folytatják le.

Debrecen város elsőfoku közigazgatási hatósága, mint első fokú rendőri büntető bíróság előtt épen most folyt le az eljárás Krisztek Manó budapesti (Aréna ut.) kereskedő ellen tiltott megrendelés gyűjtés által elkövetett kihágás miatt. — A rendőri bíróság — teljes mértékben értékelvén azt a hátrányt, amely az ilyen visszaélésből úgy a közönségre, mint a helyi kereskedelemre és iparra háramlik — mindjárt kezdetben szigorú büntetéssel igyekezett elriasztó példát statuálni s nevezett budapesti kereskedőt nemcsak pénzbüntetéssel, hanem a nála talált árukészlet elkobzásával is büntette.

A debreceni HéV nagy műsoros estje

A Debreceni Helyi Vasut és Debrecen—Nyirbátori HéV alkalmazottak „Harmónia” dal- és sportegyesülete a hó 29-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel táncgal egybekötött nagyszabású műsoros estét rendez a villamos remisben (Salétrom uccai állomás telep).

Műsor: 1. Hunyadi László. Nyitány. Előadja az egyesület zenekara. 2. Prolog. Mondja dr. Tarján Oszkár, a világi bizottság elnöke. 3. Jakab Ödön: Vadászdal. Előadja az egyesület dalárdája. 4. Az anyakönyvezető. Bohózat 1 felvonásban. Irta Liptay Imre. Személyek: Bus Péter irnok a IX. ker. anyakönyvvezetősnél: Sárvári Miklós. — Róza a felesége: Nagy Erzsike. Fáy Aladár: Mészáros Ferenc. A menyasszony: Nagy Rózsika. A vőlegény: Völgyi János. Flórián anyakönyvvezetőség szolga: Timorovszky József. I. és II. tanu. 5. a) Popper: Szülem emlékére; b) Popper: Gavotte op. No. 2. Előadják gondonkán Müller Edit, zongorán kíséri Müller Erzsike. 6. Pápay Molnár Kálmán—Révfy Géza: a) Sokat sirtunk együtt ketten; b) Huncut, aki szomorodik. Előadja az egyesület dalárdája. 7. Az ismeretlen tettes. Bohózat 1 felvonásban. Irta: Vadnay László. Személyek: Kelemen ügyvéd: Biki Gábor. — Fenyő Jenő: Kovács Albert. Mancika: Völgyi Jolánka. Stark Félix: Kállay Gergely. 8. Késő (Múdal). Előadja: Sarkadiné Parenthézy Gabriella, zongorán kíséri: csányi Farkas Ica. 9. Baja Mihály versei, megzenésítették: Murgács—Mácsai: a) Tavasz legyen, ha meghalok; b) Hogy ha tudom, hogy így járok; c) Galamb játszik a párjával. — Előadja az egyesület dalárdája. 10. Kezdődik a tánc. Előadja az egyesület zenekara az összes jelenlevők közreműködésével. Karnagy: Szabó Lajos. Konferál: Kula György író és hírlapíró. — Sugó: Lóke István.

A műsor után tánc. Helyárak: I. rendű ülőhely 1.— P. II. rendű ülőhely 50 fillér. *Jegyek a villamos főkalauzoknál, kalauzoknál és a villamos jegypénztárnál kaphatók.* — Minthogy az est színhelyét villamossal megközelíteni nem lehet, a vendégeket a rendezőség autobuszokon szállítja el a villamos remisbe. *Este 6 óra 30 perctől az igazgatósági épületből (Petőfi tér 14. sz.) 10 perccelként indulnak az autobuszok.* Az autobusz használata díjmentes azok részére, akik az este szóló belépőjegyeket előre megváltják.

Teljesen eltűnt a föld színéről a fölrobant melillai puskaporos erődítmény

Madrid, szeptember 27. A melillai borzalmas löporrobbanásról a következő újabb részleteket jelentik: A robbanás a város határában álló Cabrerías-erődítmény löporraktárában következett be, néhány perccel éjjel után. Melilla lakossága nagyrészt épen ekkor jött ki a színházakból és mozikból.

Az uccákon mindenütt rengeteg ember hullámozott, midőn hirtelen hatalmas tűzoszlop emelkedett az égrek.

Néhány pillanat múlva borzalmas detonáció rázkódtatta meg a levegőt. A légnyomás oly nagy volt, hogy az ablaküvegek a városban mindenütt betörték. Sokhelyütt a légnyomás keretéstől dobta az uccára az ablaktáblákat. Az emberek leírhatatlan rémület vett erőt. Mindenki azt hitte, hogy reng a föld s az

emberek százai a tengerpartra menekültek, abban a hitben, hogy a tengeren megkíméli őket a földrengés. Órákba tellett, míg végre a kedélyek némiképpen megnyugodtak. A bátrabbak ekkor elindultak a robbanás irányában s hamarosan elértek a katasztrófa színhelyére.

Az erődítmény nyomtalanul eltűnt a föld színéről s helyén óriási tölcseér képződött, amelynek mélyéből kihallatszott a sebesültek jajveszkelése.

Azonnal megindultak a mentési munkálatok s minthogy a robbanás az áramvezeték is tönkretette, fáklyák fényénél kezdték meg a halottak és sebesültek kiadását. A holttestek legnagyobb részét nem lehetett agnoszkálni, minthogy a borzalmas robbanás valósággal széttepte az áldozatokat.

ARANYAT

ugyan nem, de ami az arany-nál is többet ér, jó és friss árut

KAP

pénzért, ha fűszer, csemege, gyümölcs és ital szükségleteit

PÁLFFY NÁL

szerzi be — Kossuth uccá 7. szám alatt. — Telefon 16-94.

MIHÁLY

A DEBRECENI FŐ...
telefon

Kiadóhivatal —
Fiókkiadóhivatal és kölc
Szerkesztőség nappal
Szerkesztőség éjjel

— A debreceni fő...
A miskolci királyi ü...
tének felülvizsgálá...
Szirmay István főüg...
kezik.

— Izraelita istent...
Ferenc uccai templom...
népén: pénteken, ür...
perckor, szombaton...
7 órakor, Muszafim...
kor, Mincho-ima dél...
Maariv-ima este 6...
innen reggel Hasko...
szaf-ima délelőtt 10...
ima délután 10 óra...
este 6 óra 10 perccel...
cai templomban inn...
reggel 7 óra 15 per...
kon mindkét templo...
30 perckor és este...
Pénteken Hósáno-r...
órákor. Az elnökség...

— A debreceni K...
Kör házi tenniszver...
szombaton lesz. Utá...
a Tiszti Kaszinóban...
és táncmulatság, am...
vokat nem bocsátott...
— A debreceni tar...
nári kara, dr. Veress...
az élén szerdán est...
dr. Szkeres Győző...
tanította az iskoláb...
Vitéz dr. Szkeres...
ték ki a hajdudoro...
igazgatójává és ezér...
zettől. Dr. Veress I...
sos beszéddel bucsu...
tól, hangsúlyozva ar...
az Angol Királynő...
csora volt, melyen...
egyetemi magántaná...
dr. Szkeres Győző...
mint kiváló tanférfi...

— Elvesztette eg...
az igazolványait.
György rokkant kat...
vesztette az igazol...
kül pedig nem adja...
gélyt a részére. A...
kéri a becsületes n...
igazolványokat va...
getlen Újság szerke...
az Ispóty uccá...
adja be.

— Hadirokkantak...
nek a Köntösgáton...
tember hó 30-án, v...
órákor hint a hely...
előtt) fontos ügyben...
meg.

A B. F...
Ozv. Kőrösi...
Olah Eszter mi...
mán, Ida dr. vitéz...
és Árpád mint g...
téz Nagy Endre...
maguk, mint a k...
konok nevében is...
tudják a szerel...
anya, anyós, testv...
rokon

Ozv. dr. Kőrösi...
szül. Kőrösi...
aldásos életének 5...
szas szenvedés ut...
történet elhunytát.
Kedves halottun...
lyó hó 28-án, pé...
órákor fogjuk a...
formátus templ...
gyászszertartás ut...
cai temetőben ny...
Debrecen, 1928

Béke ha...
Testv...
Ilonka férjével dr...
Dezso nevével Cs...
Andor nevével K...
gyermekével, Ma...
Zsigmondal és J...
dor nevével Ulrich...
mekeivel, Gizella...
Józseffel és...
Unokate...
Kőrösi Mária férj...
mánnal és gyerme...
Jár...

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámjai:

Kiadóhivatal	18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár	5-75
Szerkesztőség nappal	10-20
Szerkesztőség éjjel	18 és 812

A debreceni főügyész Miskolcon. A miskolci királyi ügyészség ügymenetének felülvizsgálatára a napokban Szirmay István főügyész Miskolcra érkezik.

Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban Szukkothi ünnepén: pénteken, ünnep este 5 óra 25 perckor, szombat reggel Haskomoh 7 órakor, Muszaf-ima délelőtt 10 órakor, Mincho-ima délután fél 4 órakor, Maariv-ima este 6 órakor, vasárnap ünnep reggel Haskomoh 7 órakor, Muszaf-ima délelőtt 10 órakor, Mincho-ima délután fél 4 órakor, Maariv-ima este 6 óra 10 perckor. A Kápolnási ucai templomban ünnep mindkét napján reggel 7 óra 15 perckor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel 6 óra 30 perckor és este 5 óra 40perckor. Pénteken Hósáno-rabbókor reggel 6 órakor. Az elnökség.

A debreceni Katonatisztí Ténisz Kör házi teniszversenye pénteken és szombaton lesz. Utána szombaton este a Tiszti Kaszinóban társas összejövetel és táncmulatság, amelyre külön meghívókat nem bocsátottak ki.

A debreceni tanítóképző intézet tanári kara, dr. Veress István igazgatóval az élen szerdán este bucsuztatta vitéz dr. Szekeres Győző tanárt, aki hét évig tanította az iskolában a gazdaságtant. Vitéz dr. Szekeres Győzőt most nevezték ki a hajdudorogi földműves iskola igazgatójává és ezért vált meg az intézettől. Dr. Veress István igazgató határozott beszéddel bucsuzott a távozó tanártól, hangsúlyozva annak érdemeit. Este az Angol Királynő fehér termében vacsora volt, melyen dr. Ecsedi István egyetemi magántanár köszöntötte vitéz dr. Szekeres Győzőt, mint embert és mint kiváló tanférfiut.

Elvesztette egy rokkant katona az igazolványait. Schanzenbacher György rokkant katona csúttörőkön elvesztette az igazolványát, amely nélkül pedig nem adják ki a rokkant segélyt a részére. A szegény rokkant kéri a becsületos megtalálót, hogy az igazolványokat vagy a Debreceni Független Ujság szerkesztőségébe, vagy az Ispotály ucca 3. számú házhoz adja be.

Hadirokkantak és özvegyek, kiknek a Köntösgáton földjük van, szeptember hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor kint a helyszínen (az iskola előtt) fontos ügyben okvetlen jelenjenek meg.

Lakodalom harminckét sebesültel. Miskolcra jelentik: Tegnap éjszaka különös lakodalom folyt le a város központjában. Javában folyt a tánc, amikor a vendégek összevették és valaki katonaságot hívott. Kiméletlen harc indult meg a vendégek és a katonák között és mindkét részről számos sebesülés volt. Kajeczky Géza munkás haszúrást kapott és halállal vívódik. Összesen 32 sebesültje van a miskolci véres lakodalomnak.

Nagy Ibolya fényképészeti műterme Rákóczi ucca 35. szám. Vasárnap is egész nap felvételek.

A Függetlenségi Kör szüreti mulatsága. A debreceni Függetlenségi Kör vezetősége, hogy tagjainak, ezek családjának és ismerőinek, barátainak kellemes szórakozást nyújtson, elhatározta, hogy október 7-én, szüreti mulatságot rendez, amelynek célja a Függetlenségi Kör összes helyiségeit rendelkezésére bocsátotta a multság rendezőségének. A rendező bizottság már meg is tartotta első ülését és máris olyan intézkedéseket tett, amelyek biztosítják, hogy a multság a legteljesebb sikerrel fog járni. A multság egyéb-ékel kulturális célt is szolgál, amennyiben a bevételt a könyvtár fejlesztésére fordítják.

Balesetek munkaközben. Fiedler Ferenc lakatos a debreceni Helyi Vasut műhelyében egy villamos kocsí fékszerelése közben baleset érte. A fék megszuszt, a lakatos jobb kezéjére esett és megszúta. Két hétig gyógyul a sérülése. — A Helyivasut Salétramtelepi fűtőház tetejét javítják. Fábrián János kömlüves ezen munkája közben a kalapácsal véletlenül bal kezére vágott úgy, hogy két hétig tartó sebesülést szenvedett.

Felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét Liener fényképészünk képkiallításának megtekintésére.

Uj sinautók. A DNYHEV igazgatósága a következő hirdményt tette közzé: Van szerencsénk a t. utazóközönséget érte iteni, hogy a Debrecen-Nyirbátor h. é. vasuton folyó évi október hó 1-étől kezdve a jelenleg közlekedő 3 pár sinautó vonaton kívül egy negyedik si autó vonatpárt fogunk Debrecentől—Nyirbátorig s onnan vissza Debreceniig naponként közlekedtetni. Az új sinautó vonat Debrecen Máv. előteréről indul reggel 7 óra 24 perckor, Nyirbátorba érkezik 9 óra 11 perckor, onnan vissza indul 9 óra 33 perckor, Debrecen Máv. előterre érkezik 11 óra 13 perckor. Az üzletigazgatóság.

Eisler Mihály gondonkaestje. Szerdán, október hó 3-án, este 8 órakor a városi zeneiskola dísztermében Eisler Mihály gondonka-estje. Műsor: 1. Grieg: Szonata (A-moll). a) Allergo agitato. b) Andante molto tranquillo. c) Allegro. 2. Saint-saens: Gordonkaverseny op. 33. 3. Bocherini: Rondo. Szünet. 4. Fauré: Elégia. b) Fauré Sicilienne. c) Popper: Áhítat. d) Popper: Tündértánc. 5. Kodály: Magyar népdalok. Zongorán kísér: Szabó Emil.

Művészi képkiallítás esküvői képekől, családi — csoport és gyermekfelvételekből Liener műtermének Csapó ucca 1. alatti kirakataiban.

Olyan impozáns tömegmegmozdulás még nem volt, mint amilyen az Eucharisztikus Kongresszus és nagygyűlés lesz. A Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus és XX. Országos Katolikus Nagygyűlés október 4-én kezdődik. A kongresszus és a nagygyűlést rendező Országos Katolikus Szövetség felkérésére Budapest székesfőváros elhatározta, hogy október 4-től 10-ig fellobogóztatja a várost, hogy így külső formákban is tudomása legyen az egész országnak és a fővárosnak arról, hogy a városok és vármegyék egymásután jelentik be a rendezőséghez küldöttséggel való részvételüket. Az előjelekből már meg lehet állapítani, hogy ilyen impozáns tömegmegmozdulás még nem volt ebben az országban. A rendezőség központi irodájában naponta százzszámra érkeznek levelek, amelyekben egye-

sek, plebániák, egyházközségek, intézmények és egyesületek jelentik be részvételüket a Nemzeti Kongresszuson és a nagygyűlésen. Az a tény, hogy XI. Pius pápa legátus nátus-sá nevezte ki Serédi bíboros hercegprímást, még jobban emeli a kongresszus és a nagygyűlés impozánságát. A rendezőség ezúton is értesíti az ország katolikuságát, hogy féláru menetdíjkedvezményben részesülnek azok, akik részt vesznek a Nemzeti Kongresszuson és a XX. Országos Katolikus Nagygyűlésen. A féláru menetdíjkedvezményre jogosító jegy ára a tagsági jeggyel együtt 3 P (három pengő). A Katolikus Nagygyűlésre és az I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszusra az Országos Katolikus Szövetség (Budapest, IV., Ferenciek tere 7. III. lépcső l. 8.) lehet jelentkezni.

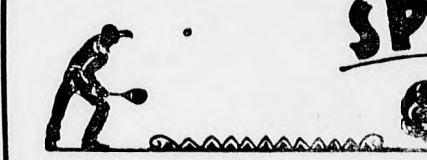
Tekintse meg Liener fényképész legújabb kiállítását, Csapó ucca 1. alatt.

A Bösörmei uti kör közgyűlése. A Bösörmei uti és Környeki Polgári Olvasókör szeptember 30-án délután 3 órakor a kör helyiségében Papolczy-féle vendéglő, Bösörmei uti 7. sz. alatt rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Uj tisztikar választása. Esetleges indítványok. Felkéri a vezetőség a tagokat, hogy a tagsági díjaikat e hó 30-ig kifizetni sziveskedjenek, mivel azok gyakorolhatják jogaikat, akik a tagsági díjjal nincsenek hátralékban. Egyben kéri a vezetőség a pontos megjelenést is.

RADIO

Péntek, szeptember 27.
Budapest 557,5 (3), (20): 9.30: Hírek. közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetem téri templomból.

SPORT

Fegyverszünetet kötöttek a Bocskay játékosai és vasárnap teljes bizalommal indulnak küzdelemben

Pillanatnyilag sikerült a Bocskay helyzete, de a következő hetekre sok pénzre van szüksége — Vasárnap ül össze a választmány

A Debreceni Független Ujság szerdai számában őszinte megvilágításban tárta fel a közönség előtt a Bocskay helyzetét és híradásunk a klub hívei körében nagy konsternációt keltett. A nyomozó gazdasági helyzet folytán egyelőre a közönségtől segítség nem várható, de a vezetőség minden erejével arra törekszik, hogy az egyesületet ezekben a nehéz órákban átseitse a krízisen.

A Bocskay helyzete csak a fargó-töke hiánya miatt súlyos, mert különben 15 ezer pengő adósságával még mindég legjobban áll a vidéki csapatok között.

Híszen a Sabaria 92 ezer pengővel tartozik hitelezőinek és a többi vidékiek sem adják 50 ezer pengő adósságon alul.

A Bocskay azonban nem akarja fokozni tartozásait, mert ez erejét meghaladná és a pillanatnyi segítség kedvéért egész jövőjét veszélyeztetné.

A vasárnapi mérkőzés előtt a debreceni játékosok intéztek demarsot a vezetőséghez, hogy amennyiben elmaradt illetményeiket nem kapják meg, a Sabaria ellen nem hajlandók játszani. Csütörtök délután aztán

sikerült a játékosokat meggyőzni a klub nehéz helyzetéről és a vezetőség megígérte, hogy a Sabaria mérkőzés nettó bevételét a játékosok követeléseinek törlesztésére

Utána: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 5.50: „Sirva vidag a magyar”. Énekes zenés jelenet. Összeállította és előadja: Teleký Sándor. Kiséri: Cigányzenekar. 7.30: A m. kir. Operaház „Cigánybáró” előadása. Az első felvonás után ügétversenyeredmények. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána: Cigányzene.

Külföld: 11.00: Bécs: Zene. 12.30: Stuttgart: Gramofonzene. 1.00: Bern: Gramofon tánczene. 1.20: Toulouse: Jazz-band. 4.30: Milánó: Jazz-band. 5.00: Nápoly: Vittoria Fiavo (szoprán) hangversenye. 5.05: Frankfurt: Hangverseny. 5.30: Bécs: Dalakadémia. Berlin: Kamarazene. Róma: Szórakoztató zene. Stambul: Zenekari hangverseny. 6.10: Kattowitz: Hangverseny. 6.20: Stockholm: Harmonika és hegedűduó. 7.00: Bécs: Olasz lecke. Brünn: Beethoven-est. 7.30: Königsberg: Francia lecke. 8.00: Hamburg: Valcer-est. Koppenhága: Tánczene. Oslo: Haydn oratóriuma: Die Schöpfung. 8.05: Bécs: Népszerű est. 8.15: Stockholm: Szórakoztató zene. 8.30: Breslau: Schubert-est. Páris (Eiffel): Zenekari hangverseny. 8.50: Milánó: Szimfonikus hangverseny. Nápoly: Egy opera közvetítése. 9.00: Berlin: Könnyű tánczene. Róma: Zenekari hangverseny. 9.30: Brüsszel: Tánczene. 10.45: Leipzig: Tánczene.

AZ ARANY BIKÁ üvegtermében és éttermében minden vasárnap d. e. 11—1 óráig katonazene, minden kedden és szombaton este tánc.

Figyelmeztetés! Óra, ékszer, ezüstenemű vásárlásnál, javítás és alakításoknál ne a régi helyén keresse az Engel László ezeltől Lőfkovits Arthur és Társa ékszerüzletét, hanem gondoljon rá, hogy azt a megyeháza mellé, Piac ucca 52. szám alá helyezték.

A. B. F. R. A.
Özv. Körösi Sándorné szül. **Óráh Eszter** mint édesanyja, **Kálmán, Ida** dr. vitéz **Nagy Endréné** és **Árpád** mint gyermekei, dr. vitéz **Nagy Endre** mint vő, úgy a maguk, mint a közeli és távoli rokonok nevében is fájdalmas szívvel tudatják a szerető jó gyermek édesanya, anyós, testvér, unkatestvér és rokon

Özv. dr. Körösi Kálmán
szül. **Körösi Ida**
áldásos életének 51 ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 26 án történt elhunytát.

Kedves halottunk földi részeit folyó hó 28-án, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Kossuth uccai református templomban kezdődő gyászszertartás után a Kossuth ucai temetőben nyugalomra helyezni. Debrecen, 1928 szeptember 27.

Béke hamvaira!
Testvérei:
Ilonka férjével dr. Békésy Jenővel, Dező nejjével Czéczey Erzsébettel, Andor nejjével Körösi Máriával és gyermekeivel, Matild férjével Koszma Zsigmonddal és gyermekeivel, Sándor nejjével Ulrich Ilonával és gyermekeivel, Gizella férjével Dalny Józseffel és gyermekeivel.
Unokatestvérei:
Körösi Mária férjével dr. Nagy Kálmánnal és gyermekeivel, dr. Körösi János.

Sághy Budapest: a Millenáris pályán a Nemzeti játékosaival trenirozik és a Sabaria ellen amugy is kétszeres ambicióval küzdő centerhalf játéka hihetően ismét külön eredménye lesz a mérkőzésnek.

A fővárosi lapok egyértelműen a Bocskay-Sabaria mérkőzést deklarálják a vasárnapi program legkiemelkedőbb eseményének és úgy látszik, ezen a véleményen van a bírótisztület is, mert a legjobb magyar bírót, Boronkay Gábort delegálta a mérkőzés levezetésére.

Boronkay pártatlansága és korrektsége pedig annyira elismert, hogy személye már magában véve is garancia a reális eredmény kialakulására.

Itt említjük meg, hogy a Bocskay választmánya vasárnap délelőtt tartja ülését és ezen a fontos összejövetelen a legégetőbb problémák kerülnek megvitatás alá. A választmányi tagok erősen készülődnek erre az ülésre és sok érdekes javaslatot fognak előterjeszteni.

MOZI

Péntek - Szombat - Vasárnap
URÁNIA

Két attrakció egy előadásban!
RÓMI VILÁGHÁBORU
Vígjáték 10 felvonásban
Főszereplők: Tom Wilson, Helne Cochlin és Myrna Loy
Megelőzi:
ISTEN VELED SZINPAD!
Történet egy görög, aki nem hódította meg a világot 6 felvonásban. Főszerepben: Barbara Bedford

VIGSZINHÁZ

Világfilm!
Budapestet megelőzve!
A szezon legművészteljesítőbb filmje! A békevilág kedves életére emlékeztet! Sikerben felülmúlja a „Cvákó és Kalap” sikerét!
Főszerepben: Harry Liedtke és Hens Junkermann
A KIS GARNIZON
Vidám katonai életkép 7 felvonásban
Megelőzi:
VADÁSZAT BRAZILIA ŐSERDEIBEN
(Fawketi ezredes nyomán) 4 felvonásban
Kísérő: Harold a vendéglőben, bohózat

A P O L L Ó

Szombat - Vasárnap
Két attrakció egy előadásban!
HULA - HULA AZ ŐSERDŐ LEÁNYA
Hawaii történet 7 felvonásban
Főszerepben: Clara Bow és Clive Brook
Megelőzi:
ÉLET VÁGY HALÁL
Történet a vadlovak országából 6 felvonásban
Főszerepben: Jack Luden

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Budapest, szeptember 27.
Határidőüllet; Buza: Október 26,20, 26, 18, 22, 16, 10, zárlat 26.10-12. Március 28,88, 94, 86, 90, 82, zárlat 28.80-82. Május 29,70, 74, 68, 64, zárlat 29,62-64. Rozs: Október 25,28, 32, 20, 26, 20, zárlat 25,20-22. Március 27,78, 80, 72, 70, zárlat 27,68-70. Május 28,16, 12. Tengeri: Május 28,90, 76, 80, zárlat 28,80-28,82.

Készárúüzlet hivatalos árgéjegyzései:
Buza: tiszai 77 kg 26,25-45, 78 kg 26,45-26,65, 79 kg 26,70-90, 80 kg 26,90-27,05. Ílőtiszai 77 kg 26,20-40, 78 kg 26,40-60, 79 kg 26,65-85, 80 kg 62,85-95, fejérmegyei 77 kg 26,10-30, 78 kg 26,30-55, 79 kg 26,55-75, 80 kg 26,75-85, dunántúli 77 kg 26,10-30, 78 kg 26,30-55, 79 kg 26,55-26,75, 80 kg 26,75-85, pestmegyei 77 kg 26,15-35, 78 kg 26,35-60, 79 kg 26,60-80, 80 kg 26,80-90. Pestvidéki rozs: 24,80-95, egyéb 24,80,24,95, takarmányárpa I. 26,75-27,00, takarmányárpa II. 26,50-75, felsőmagyarországi sörárpa 28,25-29,25, egyéb 27-28,00, köles 27,50-28,00, repce 45,50-46,00, tengeri 31-31,20, zab I. 26,50-75, II. 26-26,25, korpá 20-20,50, lucernamag 150-165, lóheremag 175-185.

VALUTAARFOLYAMOK.

Budapest, szeptember 27.
Angol font 27,76-27,91, Belga frank 79,55-79,85, Cseh korona 16,95-17,03, Dán korona 152,60-153,20, Dinár 10-10,06, Dollár 570,80-572,80, Francia

frank 22,30-22,50, Hollandi forint 229,45-230,45, Lengyel zloty 64,15-64,45, Lei 3,46-3,51, Lira 29,85-30,10, Német mark, 136,50-137,00, Norvég korona 152,55-153,15, Osztrák schilling 80,50-80,85, Spanyol peseta 94,20-94,80, Svájci frank 110,20-110,60, Svéd korona 153,10-153,70.

Ferencvárosi sertsévszár. Felhajtás 5300, Könnyű 142-166, közepes 168-78, nehéz 184-190.

A debreceni piaci árak

A zöldségpiacon a felhozatal paprikában és paradicsomban még mindig tart, a kedvező időjárás folytán igen nagy-tömegű zöld babot és gombát is lehetett látni. Az uborka, amely szezonját a késő ősze kította, most már kissé csökkenő mennyiségben jelenik meg. Árak voltak: Zölbbab 60-70, fejeskáposzta 20-40, karfiol 20-40, vöröskáposzta 20-40, kel 10-80, karalábé 8-40, paprika fél-2, paradicsom 10-18, fokhagyma 70-80, uborka 90-120 száza, tök 25-30, gomba 40-150 fillér kilója, illetve darabja.

A baromfi piacon csirke és tyúk kevés volt, annál több kacs, de különösen a liba. Az árak a következőképpen alakultak: Csirke rántanivaló 280-350, sütni való 3-5, tyúk 5-6, kacs 4,50-6, liba 9-10, kövér liba kilója 2,40-2,20, kövér kacs 1,80-2 pengő páronként, illetve kilónként.

A gyümölcs piacon a felhozatal barackban, szilvában, almában és körteben nagy volt, azonban minden gyümölcsöt felülmúlt a szőlő. A kereslet is élénk volt, de a felhozott mennyiséget a vevőközönség nem tudta mind felvenni, igen sok áru kimaradt. Az árak: Szőlő 35-80, őszibarack 25-50, szilva vörös 10-12, beszteerci 30-35, alma 20-50, körte 20-60, dió 60-80, birs 40-50, szeder 50, befőzni való barack 60-70 fillér kilója.

A tejtermékek piacán az utóbbi időben változás nincsen. A tej 28-36, a túró 80-100, tejször 160-2, juhtúró 280 3 juhsajt 280-3 pengő, ill. fill. kilója, vagy literre.

52746-1928. C. sz.

HIRDETÉMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága felhívja azokat az állattulajdonosokat, akik a tulajdonukban, vagy birtokukban levő és köztenyésztésre szánt bikát, kánt vagy kost eddig az ideig még be nem jelentették, hogy azokat sürgősen, de legkésőbb i. év október hó elsejéig az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth u. 20. földszint 41. számú hivatalos helyiségében feltétlenül jelentésk be amnyival is inkább, mert a be nem jelentett apaállatok a törvényben előírt kötelező hatósági vizsgálatra nem bocsáttatnak, így azok köztenyésztésre használhatók nem lesznek.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

23962-1928. IV.

PÁLYAZATI HIRDETÉMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tanácsa pályázatot hirdet a koronázási jubiláris alapítványból az 1928-29. tanévben kiadandó írt 696-696 pengős ösztöndíjra.

Pályázhatnak debreceni illetőségű és m. kir. Országos Képzőművészeti vagy Iparművészeti Főiskolán, illetve a m. kir. Felsőipari Szakiskolán tanuló egyének.

A pályázati kérvényhez, mely az iskola igazgatósága útján folyó évi október 15-én déli 12 óráig a város polgármesteri hivatalában adandó be, esatolni kell születési anyakönyvi kivonatot, illetőségi- és iskolai bizonyítványt, (érettségi bizonyítvány vagy megfelelő oklevél) kész rajzokat, festményeket.

Debrecen, 1928. évi szeptember hó 24-én.

Városi tanács.

51868-1928. B. szám.

HIRDETÉMÉNY.

11 drb. városi betonsátor bérbeadásáról. A Rákóczi és Csapó ucca sarkán épült 1-es, a Bocskay téren épült 4. és 5-ös, az Attila téren épült 7-es, a Hatvan és Piac ucca sarkán épült 13-as, a Pénzügyigazgatóság épülete előtti 14-es, a Bethlen és Hatvan ucca sarkán épült 15-ös, a Csapó ucca 17. számú ház előtt épült 17-es, a Mester ucca végén a Hortobágy malom előtt épült 18-as, a Hatvan ucca végén épült 19-es és 21-es számú vasbetonsátrak bérleti ideje i. évi október hó 31-ével lejárván, az említett betonsátrak i. évi november hó 1-étől kezdődőleg bérbeadotnak. Felhívja az elsőfokú közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozott (hadirokkant, hadiözveg és hadiárva) vagy ilyen igénylők nem létében a jelzett betonsátrat bérbevenni kívánó más debreceni illetőségű igénylőket, hogy a betonsátor bérlete iránti kérelmeiket elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth ucca 20. földszint 40. sz. szoba) folyó évi október hó 3-án szerdán d. e. 12 óráig 1 pengő 60 filleres okmánybélveggel elátva nyútsák be.

Igénylő tartozik 72 pengőt készpénzben vagy óvadékképes értékpapír alakjában (takarékbetét könyvön) a város

SCHUSCHITZKY JÁNOS ÉS TÁRSA
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 22-24. (Debreceni Első Tak.-póntár palotájában)

mint a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. kerületi kizárólagos vezérképviselése, szállít: **elsőrendű salgótarjáni darabos szenet, továbbá porosz kőszent, bánya- és gázkoksztot, tüzfát** nagyban és kicsinyben. Telefon 1240, 1232.

Miért dicsérik

mindentelék a folytonégó szabadalmazott

Cóburg-kályhákat?

M e r t :

1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitünően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tűz kialvása után is soká melegen tartja.
4. Zománcozott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégíti.
5. Vételárunk a tüzelőanyaggon elért megtakarítással hamarosan megtérül.

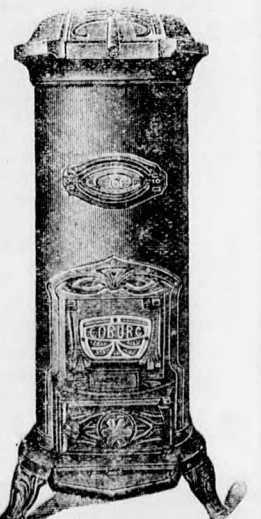
Mielőtt kályhaszükségletét fedezné,

saját érdekében kérjen ajánlatot és prospektust a

Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaságtól

Hid ucca 4. szám. Telefon 10-60.

Kapható minden vaskereskedésben!

házipénztáránál a kérvény benyújtása előtt letétbe helyezni és ennek megtörténtét a kérelem benyújtása alkalmával igazolni.

A bérleti időtartam 3 év: a bérösszeg havi 12 pengő.

A beonsátorban csak 1. hírlapokat, sajtótermékeket, 2. csemegeféléket (gyümölcs, déligyümölcs, cukorka, péksütemény stb.), 3. trafikműveket külön-külön, vagy együttesen lehet árusítani. Az árusítást iparigazolvány, illetőleg pénzügyi hatósági engedély birtokában lehet csak gyakorolni.

Debrecen, 1928 szeptember hó 21.
Dr. Vass Károly városi tanácsnok.

Haasenstein és Vogler
Hirdetési Iroda RT.

BUDAPEST, V., DOROTTYA UCCA 11.

fiókja

DELEJ LÁSZLÓ OSZTÁLYSORSJEGY FŐ ÁRUSÍTÓ BANK ÉS VÁLTÓÜZLETÉBEN VAN. (Budapest, VII., Erzsébet körút 34. sz. a.)

ahol

a XXI. osztálysorsjátékra már rendelhetők **SORSJEGYEK.**
Egész: 20— P. 1/2, 10— P. 1/4, 5— P.

Kifutó
lányt vagy fiut
felvesz a
Hegedüs és Sándor rt.
nyomda. Piac 49.

HALL
Tisztelettel és huszonkilenc

nag
rendezek.
Sinka

Uj szü
Piac
számu udv
Mindennemű szü
javításokat
LEHNER

Prima szá
TÜZ
hasábosan vagy
szén, banya k
szállítva
FAFORGALMI R
Vágo t. fa lepiom
Telefon 156

TUNO
N

A REJ

Béchoux fé
— Csak ne
litani és előző v
kül ki lehet hal
dekre nézve! I
egy félóra óta l
Enneris su
— Elgond
tam fogódkát!
Régehez
— Kedves
telefonkönyvbe
számát. Meglesz
Felállt. Eg
neki a telefonk
— Halló! I
van a telefonná
csásson meg, ur
olvastam meg, ur
tott tárgyakról
gyertyakarikár
csengő-szalag
amelyeknek n
okokból ragasz
Ebben az esetl
felvilágosítások
Helyes!... Mé
gammal vinnem
szerencsém me
mélto uram, ez
Enneris le

HALLÓ! HALLÓ! HALLÓ!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó huszonkilencedikén nyolc órai kezdettel házilag készített

nagy hurkaestét

rendezek. — Jó zene. — Szives pártfogását kérve

Sinka János vendéglős, Erzsébet ucca 43.

Új szücsműhely!

Piac ucca 7.

számu udvarban I emeleten.

Mindennemű szücs munkát, átalakításokat, javításokat jutányosan vállalom.

LEHNER szücsmeister.

Prima száraz, búkk és tölgy

TÜZIFA

hasábosan vagy felaprítva, porosz kőszén, banya koksz telepen vagy hazaszállítva legolcsóbb a

FAFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL
Vágoi fűtőlemből zártkörűen szállítunk
Telefon 156. Salótrom ucca 5.

kifogástalanul
Matyás fest, mo., tiszít
Péterfia ucca 8.
Hatvan ucca 43.

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében Piac ucca 10. szám, Blkával szemben.

TUNGSRAM

1/2 wattos és D izzólámpák nagyban és kicsinyben legolcsóbban beszerezhetők.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T., DEBRECEN, ROZSA UCCA 2

A REJTÉLMES LAK

Irta: Maurice Leblanc.

10

Béchoix felbőszült.

— Csak nem képzeli, hogy csak úgy be lehet állítani és előző vizsgálat, bizonyíték, felhatalmazás nélkül ki lehet hallgatni az embereket ostoba mesebeszédre nézve! Igen, ostoba beszéd. Mindaz, amit egy félóra óta hallok, az ostobaság netovábbja.

Enneris suttogva mondta:

— Elgondolni, hogy ezzel a fajankóval játszottam fogódkát! Milyen emlék! Réginehez fordult:

— Kedves barátnóm, legyen szives utánanézni a telefonkönyvben és felhívni Adrien de Mélamare számát. Megleszünk Béchoix ur nélkül.

Felállt. Egy pillanat múlva Régine Aubry átadta neki a telefonkagylót, amelybe beleszólt:

— Halló! Mélamare gróf ur lakása? Enneris báró van a telefontól. Mélamare gróf ur személyesen? Bocsásson meg, uram, hogy zavarom, de két-három hete olvastam az újságban hirdetését az öntől eltulajdonított tárgyakról: egy csipőfogó gombjáról, egy ezüst gyertyakarikáról, egy zár veretéről és egy kék selyem csengő-szalag darabjáról... csupa olyan tárgyról, amelyeknek nincs értéke, de amelyekhez különleges okokból ragaszkodik... Ugye nem csalódom, uram? Ebben az esetben, ha szives volna fogadni, hasznos felvilágosításokkal szolgálhatnék... Ma két órakor? Helyes!... Még csak egy szót! Szabad volna-e magammal vinnem két hölgyet, akiknek szerepét lesz szerencsém megmagyarázni?... Ön igen szeretetreméltó uram, ezer köszönet.

Enneris letette a telefonkagylót.

— Ha Béchoix ur jelen volna, rájönne, hogy úgy el lehet menni akárhova, ahogy akar az ember. Régine, megnézte a telefonkönyvben a gróf lakáscímét?

— Rue d'Urfé 13.

— Így hát a Faubourg Saint Germainben van.

Régine megkérdezte:

— De hát hol vannak a tárgyak?

— Az én birtokomban. A hirdetés megjelenésének napján csekély tizenhárom frank ötvenért vásároltam őket.

— És miért nem küldte vissza a grófnak?

— A Mélamare név homályosan emlékeztetett valamire. Mintha valamikor, a tizenkilencedik században, valami Mélamare-ügyről lett volna szó. Utóbb azonban nem jutottam hozzá, hogy utána járjak. De későre jár az idő. Régine, Arlette, legyenek tíz percet két óra előtt a Palais Bourbon terén. Az ülést bezárom.

Valóban eredményes ülés volt. Elég volt egy félóra ahhoz, hogy Enneris kiegyengesse a talajt és felfedezzen egy kaput, amelyen végül kopogtatni lehetett. Egy árnyalak tűnt fel a homályban és a problema határozottabb alakot öltött: Mily szerepet játszott Mélamare gróf az ügyben?

Régine magánál tartotta Arlette-et villásreggeli-re. Enneris egy-két perccel Van Houben és Béchoix után távozott, de utólréte őket a lépcsőház második emeletén, ahol Béchoix felbőszülve fogta meg Van Houbent kabátja gallérjánál.

— Nem, nem engedem, hogy továbbra is ezt az utat kövesse, amely feltétlenül romlásba viszi. Nem, nem akarom, hogy egy imposztor áldozata legyen. Tudja, ki ez az ember?

Enneris előlépett.

— Nyilván rólam van szó és Béchoix ur ki szeretné adni, ami a begyében van.

Atnyujtotta névjegyet.

— Jean d'Enneris báró, hajós — szólt Van Houbenhez.

— Mesebeszéd! — kiáltott Béchoix. — Ön éppoly kevésbé báró, mint Enneris és éppoly kevésbé Enneris, mint hajós.

— Ön ugyancsak udvarias, Béchoix ur. Hát akkor ki vagyok?

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLER és EGYSZERRE HARMON REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban,
a DEBRECENI UJSÁG-ban és
a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. szám, főkiadóhivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Felkérjük t. hirdetőinket,

hogy apróhirdetéseiket lehetőleg a délelőtti órákban adják be, mert így azokat a

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG DEBRECENI UJSÁG HAJDUFÖLD

egyidőben közölheti!

LEVELEZÉS

Melyik

nemes szívű hölgy vagy ur segítene önállósításhoz egy minden információt kibíró 26 éves törekvő izr. fiatal-embert? Jelige: Hálás levelek 5000... 1783

KIADÓLAKÁSOK

Csinosan

butorozott emeleti különbejárati parkettes uccai szoba fürdőszoba használattal október 1-ére kiadó. — Cim: Nemzetőr ucca 4., I. emelet. 1790

Homokkertben

két egyszoba konyha kiadó. Cim a kiadóban. 1832

Háromablakos

nagy uccai szoba októberre kiadó. Simonffy ucca 12. 1784

Irodának

alkalmas különbejárati szoba kiadó, esetleg butorozva. Arany János u. 2. Hungária épület II. emelet 9. — Nagy Samu. 4001

Főtér

legszebb helyén szép, nagy uccai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas azonnalra kiadó. Cim a Független kiadóiban 498

Butorozott

szoba, parkettes, két főiskolai hallgatónak kiadó ágyanemű nélkül. József kir. h. u. 35., I. em. 1806

Különbejárati

uccai butorozott szoba kiadó. Vörösmarty u. 1., balra. 1456

Központban

csinosan butorozott különbejárati szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Ertekezni Fischer cipőüzlet, püspöki palota. 1826

Különbejárati

csinosan berendezett szoba kiadó. Kishegyesi ut 17. 1783

Egy

vagy két butorozott szoba kiadó esetleg ellátással. Dr. Széll, Király u. 5., II. emelet. Telefon 961. 1868

Egy

szoba kis családnak október 1-től kiadó. Arany János u. 45. 1852

Butorozott

szoba egy-két személyre ágyaneművel, esetleg konyhával kiadó. Huszár ucca 13. szám. 1861

Köztárgyhidnál

Malom ucca 12., két szoba, konyha, istálló olcsón kiadó. Ertekezni lehet Teleki ucca 13. 1851

Két

szoba, konyha mellékhelyiségekkel október 1-re kiadó Kar ucca 22. 1850

Kiszolgálásért

központban adok egy szobás lakást magános nőnek. Cim: városház alatti trafok. Piac ucca. 1848

Butorozott

szoba kiadó, esetleg konyhával is. Eötvös u. 21. 1871

Elegánsan

butorozott különbejárati szoba kiadó. Szöllős, Piac 59., II. 1873

Központban

elegánsan butorozott uccai szoba ágyanemű használattal kiadó. Cim a kiadóban. Megtekinthető a délelőtti órákban. 1872

Különbejárati

uccai butorozott szoba azonnal kiadó. Arany János ucca 22. szám. 1912

Elegánsan

butorozott szoba egy vagy két ur részére kiadó. Piac ucca 58. Ertekezni házfelügyelőnél. 190

— Jim Barnett vagy! Jim Barnett vagy személyesen!... Hiába változtattad át magad, hiába nem veseled többé parókádát és régi hosszú kabátodat, rád ismerek a világi és sportember álarcá alatt. Te vagy! Te vagy Jim Barnett, a Barnett és társa cég beltagja, akivel tizenkétszer dolgoztam együtt és aki tizenkétszer becsapott. Megelégettem és az a feladatom, hogy óva intsem az embereket. Van Houben ur, csak nem szolgáltatja ki magát ennek az egyének?

Van Houben nagy zavarban nézett Jean d'Ennerisre, aki nyugodtan cigarettára gyújtott és így szólt hozzá:

— Igaz-e Bédoux úr vádja?

Enneris mosolygott.

— Talán... magam sem tudom. Enneris báróra vonatkozó irataim rendben vannak, de nem vagyok bizonyos benne, nem neveznek-e Jim Barnettnek is, aki legjobb barátom volt.

— De igazán megtette motorcsónakon a világ körüli utját?

— Talán. Mindez igen elmosódottan él emlékezetemben. De mi az ördögöt határozhat az önre nézve? Az ön szempontjából az a lényeg, hogy megtalálja gyémántjait. Nos, ha én vagyok az a nevezetes Barnett, ahogy rendőr barátja állítja, ez a siker legjobb biztosítéka, kedves Van Houben ur.

— A legjobb biztosíték, hogy meglöpjék, Van Houben ur. — dühöngött Béchoix. — Igen, ő sikert fog elérni. Igen, mind a tizenkétszer, amikor együtt dolgoztunk, sikerült felderítenie az ügyet és nyakoncsipni a bűnösöket, vagy megtalálnia zsákmányukat. De mind a tizenkétszer zsebre is vágta ezt a zsákmányt, egészen vagy részben. Igen, ő fel fogja fedezni az ön gyémántjait, de az ön szemé láttára fogja eltüntetni őket, úgy hogy bittal ütheti nyomukat. Máris behálózta önt, úgy hogy nem szabadulhat el tőle. Hát csakugyan azt hiszi, hogy önnel dolgozik, Van Houben ur? Saját magának dolgozik! Akár Jim Barnett, vagy Enneris, akár gavallér vagy detektív, akár zsvány vagy hajós, nem vezérli egyéb, mint saját érdeke. Ha ön megengedi, hogy részt vegyen a nyomozásban, uram, gyémántjait megette a fene.

(Folytatjuk.)

Allami
tisztviselő keres különálló vagy előszobás butorozott szobát fürdőszoba használatl. Szives ajánlatokat „Allandó lakó” jelígre a kiadóhivatalba kérem. 1834

Egy
butorozott szoba egyetemi hallgatónak kiadó október 1-re. Darabos u. 43. 1899

Kétszobás
lakás Károly Ferenc József ut. 52. kiadó. Értekezhetni Miklós ucca 21. sz. 1896

Kiadó
udvarra nyíló szoba azonnal. Vénkert, Domokos Lajos u. 26. szám. 1894

Egy
szoba, konyha októberre kiadó. Homokkert, Oláh Károly ucca 48. sz. 1893

Nyugalmas,
csöndes egy szoba, konyha, udvari lakás gyermektelen családnak azonnal kiadó. Közel a piachoz. Maróthy György u. 21. 1890

Kiadó
téli-nyári három szobás lakás mellékhelyiségekkel, az egyetemhez és villamos megállóhoz közel. Értekezni délelőtt Ref. theol. fakult. dékánja, kollégium. Délután Sestakert, Komlóssy ut 66. számú villa. 1904

Főiskolai
hallgatónó zsidó ur családnál központban kellemes lakást nyerhet. Cím a Független Ujság kiadójában. 1905

ALLAST KERESOK
Szoptató
dadának vagy házvezetőnőnek elmenni izr. családdal, egy gyermek van. Cím a kiadóban. 1836

Pethó István
Debrecen, Kisfaludi ucca 31. Munkás felügyelői vagy raktárkezelői állást keres. 1833

Többévi
gyakorlattal bíró ápolónó masszírozást vállal, házakhoz megy. Gerébikert, Kondor u. 2. 1880

KÜLÖNFÉLE

Szerdán
délután Nagy szücsnél való véletlenül elvitt egy ridikült. Kérem az illetőt ugyanoda beadni, mert kellemetlenségei lesznek. 1907

Főtéri
férfi és hölgyfodrászútlethez azonnalra társat keresek. Telefon 5-78. 1903

Zongorázni
akadémiai módszerrel tanítok. Magyar nótát hat hónap alatt. — Villamos megtértem. Péterfia 80., keresztépület. 1891

Hatszáz
pengő kölcsönt keresek, kezesnek ingatlana van. — Ajánlatot „20%” jelígre a kiadóba kérek. 1889

Széchenyi uti hátszobás lakóházért
huszonnyolcezer pengőt beígért vevő foglaloval jelentkezzen irodámban. Dezső, Kossuth ucca 16. szám. 1855

Órakovnyelést
és levelezést saját írógépelem olcsón vállalok. Címet kérem a kiadóba leadni. 982

Német nyelvtanítás.
Magas társalgási német nyelvből úgy kezdőknek, mint haladóknak jutányos áron alapos német órákat adok. Kivántra házhoz is elmegyek. Ernyeyné, Rákóczi u. 36. 1534

Cementlapok, betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyarában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Facementtetők javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Menekült
órás szakserüen, meglepő olcsón vállal javításokat. — Rákóczi ucca 36.

Kárpitos
zaküzet Piac u. 44. udvarban Kész áruk és javítások legjobb beszerzési helye Varga József. Telefon 16-54. 1278

SIRKÖVEK
müköből, természetből olcsón kaphatók a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő ucca 2. 303

Beiratáskor
gyermek szemét vizsgálta meg szemorvossal. — Löbl látszeráj. 1155

Társat
keresek főtéri luxus üzlethez 3-4000 pengővel. Címet a kiadóba kérek leadni.

Monogramhímzőszalon
dr. Szűcs Andorné, Szent Anna ucca 6. Telefon: 6-70. szám. 587

Lakatos
munkák pontosan szolid áruk mellett készülnek: Piac u. 38., II. udvar. — Autogénhegesztés szavattossággal. Tanulók felvétetnek. Ifj. Lőkodi Sándor lakatos mester. Telefon 17-18. 946

Zongorahangoló:
Gärtner, Széchenyi u. 15. 1644

Német
órákat adok jutányosan. Az órán német társalgás. — Thaly Kálmán u. 12. 1874

Angol és francia
nyelvtanítás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás utján tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. h. ucca 12. 1877

Elsmert
legjobb módszer szerint francia órákat adok. Órakovnyelést vállalok. Címet kérek a Debreceni Ujság kiadóhivatalába. 1911

Egyedülálló
helybeli iparvállalat öt környékbeli megyében jól bevezetve, forgalmának nagy része készpénz „Részvénnytársaság” alapon átadó, esetleg bérbeadó. Szükséges tőke az átvételhez és a további vezetéséhez cca 40.000 P. — Érdeklődés „Készpénzvállalat” jelige alatt a kiadóba. 1909

Zongoratulajdonosai
figyelmébe! Az Operaház művészeinek zongorahangolója hangolást és javítást elvállal. Cím: Angol Királynő szálloda, Hermel József, a portásnál. 1908

Három
uriember kitünő ebéd-kosztot kaphat bennétközésre. Jósáné, Batthyány u. 11. 1884

LAKÁST KERESOK

Allami tisztviselő
keres november 1-re lakást belvárosban, esetleg kert-ségben. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 852

Központban
háromszobás modern lakást keresek. Dr. Róth, Miklós u. 8. 1455

Allami
tisztviselő keres különálló előszobás vagy butorozott szobát fürdőszoba használatl. Szives ajánlatokat „Allandó lakó” jelígre a kiadóhivatalba kérem. 1834

Keresünk
központi fűtéses különb-járatu butorozott szobát. Címet a Független Ujság kiadóhivatalba kérem. 1892

ELLÁTÁS

Két
középszkolai tanuló, jó családból, teljes ellátásra, külön szobával elfogad intelligens zsidó család, egyet-mi hallgató felügyelete mellett. Cím a Független Ujság kiadóhivatalában. 3838

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Kifutó
leányokat és fiukat felvesz a Debreceni Független Ujság, Piac u. 49. 4930

Főtéri üzletbe
kaucióval megbízható intelligens alkalmazottat keresek (nő is lehet). Címet a kiadóba kérem.

Gyakorlott
francia varró- és tanuló-leányt azonnal felveszek. — Szabó Kata, Piac u. 63., I. emelet. 935

Nőikalapüzletembe
egy masamódleányt azonnalra felveszek. Schimmer Mórné, Piac ucca 2. 1787

Cipészegédet
keresek vegyes munkára. Teleki u. 41. sz. 1805

Szakácsné
hosszabb bizonyítvánnyal, ki zsidó háztartásban volt, jelentkezzen. Piac u. 69., börtöndüzetben. 1825

Cipészegédet
hét száma azonnal felveszek. Gönczy József, Árpádtér 21. szám. 1858

Mindenes
főzőnő felveszek. Rényi, Miklós u. 4. 1882

Ügyes
kifutó fiu azonnal felvétetik. Divatruház, Csapó u. 26. 1876

Kifutóleány
felvétetik. Szilágyi kézi-munkaüzlet, Széchenyi 1. 1883

Irnok
bel- és külszolgálatra felvétetik azonnalra. Pályázat írásban adandó be Ber-csényi ucca 43. szám. 1910

Kéziaszonyok
felvétetnek. Kossuth u. 33. 1901

Majoros
felvétetik. Értekezni Pesti ucca 61. szám. 1898

Mindenes
főzőnőt kis családhoz, — csakis jó bizonyítvánnyal el-sejére felveszek. Miklós ucca 21. szám. 1895

INGATLAN

Eladó
ház, 2 szoba, fürdőszoba, üveg veranda, konyha, kamara, mellékhelyiségek, gyümölcsös, jóvízi kut. Honvédtemető u. 17. 1841

Bánkon
21 hold prima fekete homokföld olcsón eladó. Vétel-ár felét folyósítjuk. Debreceni Bankház, Miklós ucca 7. 1869

Rákóczi ucca
37. számú két uccára nyíló ház, ötszobás modern lakás beköltözéssel, istállóval, — autogarázzsal eladó. 1174

Onossay u. 17.
számu ház üzlethelyiséggel és pénzügyi teherrel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 1766

Házhelyek
a Monostorpályi és Gróf Vécsey ucca sarkán elterülő nagy szőlőingatlanból, még néhány ház hely eladó. Érdeklődők a ház helyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételekről felvilágosítást nyerhetnek a tulajdonosnál, a Tiszántúli Mezőgazd. Hitelintézet, — Kossuth u. 8. 1767

Vendég uccán
háromszobás cserépes ház azonnali beköltözésre olcsón eladó. Dezső, Kossuth 16. 1914

Szatyori telep
Kálmán ucca 41. számú ház kiadó kerttel. 1887

A Bánkon
21 hold föld eladó. Értekezni Mester u. 29. sz. 1885

ÜZLETEK

Egy
üzlethelyiség kiadó. Homokkert u. 87. sz. 1730

Uj
üzlethelyiség kiadó. Hentesnek, mézsárosnak alkalmas. Klór, Boldogkert Gáz-gyár u. 4. szám. Telefon 6-30. 1824

Nagyforgalmu
koresma bérbe, vagy örök-áron eladó, kitünően berendezve, legforgalmasabb helyen. Cím a kiadóban. 1792

Egy
jóforgalmu borbélyüzlet jutányosan átadó. Érdeklődni lehet Széchenyi ucca 14. szám, trafikban. 1854

Koresma
berendezéssel, lakással — azonnal átadó. Külsővársá-tér 9. 1881

Műhely
vagy raktárnak kiadó uccai pince. Deák Ferenc u. 6. 1879

VÉTEL

VILLANYMOTORT,
1 1/2-2 lóerőt, váltóáramut, megvételre keresünk. Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Piac ucca 49.

Csirkebutát, ocsut
magas áron veszek. „Hortobágy” malom, lisztüzlet. 1496

Tölgyfa,
bükkfa, vagy porosz köszén legjutányosabban beszerezhető, egy mázsát máj hazaszállítunk. Rákóczi 13. 1507

Keresek
egy vetőgépet, egy hengert és 10 darab magyar juhot megvételre. Ajánlatot Vár ucca 8. szám alá kérem. 1772

Rövid
zongorát vagy pianinót keresek. Ajánlatokat ár és gyártmány megjelöléssel a kiadóba kérek. 1878

Zongora
jókarban levő sürgősen eladó. Miskolcznál, Böszörményi ut 2-a, II. emelet. 1799

Megvételre
keresek nagy varrógépet. Gacsárdi, Timár 52. 1878

ELADÁS

Kályha,
2 darab, folytonógó, olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet 28. 1830

Küllő
szekér, kocsi kerékhez félkészen olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet 28. 1829

Őszi
és téli nőikabátok megérkeztek a Magyar Köztisztviselő ruházati osztályába. Vár u. 1. szám. Köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak 6 havi hitelt nyújtunk. 1823

Építkezéshez
használt fa- és cserépanyagok, ajtók, ablakok olcsón eladók. Cím a kiadóban. 1835

Huszvágósztal
lábakkal, 125 cm. hosszú, 47 cm. széles, eladó. Sziv u. 12. 1865

Körfűrész
1 méter átméretű, olcsón eladó. Boldogfalva u. 17. 1864

Stráfszekér,
2 ló után való, olcsón eladó. Sziv ucca 12. 1863

Boroshordók,
szőlőprés, taposókád, szénkéző gép, tengeridaráló, morzsoló, mangorló, vas-kályhák eladók. Huszár ucca 13. sz. 1862

Eladó
tengericsutka, Csapókert, Mátyás király u. 44. szám. 1857

Vaskályha,
folytonógó, eladó. Széchenyi u. 14., keresztépület. 1845

Néhány
vagon ujtengeri eladó. Górért adok. Cím a Független Ujság kiadóhivatalánál. 1846

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő ucca 2. sz. 303

Wertheimkassza,
üzleti puld, kidugós cégtábla olcsón eladó. Hatvan u. 1., II. e. 17. a. 3990

Eladó
egy márványlappos ebédő-szekrény s jökarban levő butorok. Böszörményi ut 19. szám. 1478

Ezerjő
fajtszta 2 éves gyökeres szőlővessző, többezer, eladó. Fajborok, magas fok-kuak, literenként is a leg-olcsóbb napj áron Arany János 30. és Rázsó Gyula u. 2. Vagonyvár végében, az Öregtanyár mellett. 1431

OLCSÓBB
lett a sertés! Egy kiló tövises vagy karaj 2.60. Egy kiló sódar csont nélkül 2.60. Egy kiló sódar csonttal 2.40. Egy kiló vékonyoldal 2.00. Egy kiló bőrös-hus 1.400. Egy kiló köröm 0.80. Takács hentesnél, városi bérház, Simonffy ucca. 1382

Hencserek,
diványok, matracok készen kaphatók Glattstein kárpi-tos mesternél, Püspöki pa-lota (bent az udvarban). Telefon 17-24. 1789

Szappanfőző-szódát
még a régi árban kaphat október 31-ig utalvány nélk-ül a Belvárosi Festékház-ban, Hatvan u. 2. 1788

„HORTOBÁGY”-
malom telepén liszt, korpá, tengeri és darák eladása. — Megrendelések házhoz szál-lítva. Telefon 179.

GYERMEKDIVAT-HÁZBAN
Városháza épület, gyönyör-ű, olcsó gyermekruhák mé-lyen leszállított árban. — Nagy választék!

Potom olcsó árért
szüretelő kádak, prések, darálók eladók. Széchenyi u. 22. 1818

UJ! UJ!
Villanyszerelési vállalat! Értetem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanyszerelési vállalat létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legjutányosabban árban készítek. Költségvetés díj-talan. Hívásra szivesen me-gyek. — GROSZ ISTVAN villanyszerelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

Szalongarnitúra
két nagy tükör eladó. Hatvan u. 1. sz. I. kapu. I. emelet 47. ajtó. Délután 2-4-ig. 1875

Egy
antik garnitúra, komplett konyhaberendezés eladó. Értekezhetni: Komlóssy ut 12., d. u. 3-6-ig. 1244

Eladó
tengeriszártépő. Érdeklődni lehet végette Ferenc József 9. 1902

Egy
komplett telitopolya háló, kevésbé használt, elköltö-zés miatt sürgősen eladó. Baross 14. 1913

Komplett
háló, ebédő, konyhabutor és konyhafelszerelések el-adók. Rochlitz, Darabos u. 21., d. e. 9-fél 12-ig, d. u. 3-5-ig. 1906

Diákok!
Csaknem új százötven pengő-szögöl szőlő, gyümölcsös, kertészetre kiválóan alkal-mas föld, nagyon jó lakó-házzal, az egész, vagy ki-sebb darabokban is. Érdek-lődni a helyszínen, vagy Posta u. 5-b. 1646

Eladó
vámospécsi kövesut men-tén, az Ujföldön 3000 négy-szögöl szőlő, gyümölcsös, kertészetre kiválóan alkal-mas föld, nagyon jó lakó-házzal, az egész, vagy ki-sebb darabokban is. Érdek-lődni a helyszínen, vagy Posta u. 5-b. 1646

Lapkihordó
asszonyok felvétetnek a ki-adóban. Piac ucca 49.